

SWELOGS befolkningsstudie om spel och hälsa 2008/09

Presentation av huvudresultat från svarsdata

Frukostseminarium

World Trade Center, Stockholm

24 november 2009

Huvudresultat från studien

- 2,2 procent av befolkningen 16-84 år är problemspelare och ytterligare 5,4 procent har låg risk att få spelproblem
- Av problemspelarna har knappt en sjundedel allvarliga spelproblem som troligen kräver behandling
- Problemspelande finns i hela befolkningen och i alla spelformer men är ojämnt fördelat
- Minderåriga spelar på alla spelformer trots åldersgräns på 18 år

Upplägg av presentationen

- Inledning
- Spel och hälsa
- Spelande i Sverige
- Spelproblem
- Jämförelser
- Slutsatser

Inledning

Nationella mål för folkhälsan

”Det övergripande målet för folkhälsan är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen”

SWELOGS – en studie om spel och hälsa

- SWELOGS – Swedish longitudinal gambling study
- Mål: att utveckla kunskap som kan förebygga spelproblem i Sverige
- Datainsamling pågår enligt plan till och med år 2014
- Studien stöds av en internationell forskargrupp
- Studien leds och finansieras av Statens folkhälsoinstitut på uppdrag av regeringen

- Prop 2007/08:110 *En förnyad folkhälsopolitik*

Studiens syfte

- Beskriva hur människor spelar spel om pengar
- Mäta förekomsten av spelproblem i Sverige
- Ta reda på vilka grupper i samhället som är mest drabbade
- Undersöka hur spelproblem samvarierar med andra faktorer såsom spelmönster, social situation, hälsa och ekonomi
- Utveckla bättre mätinstrumenten för spelproblem

Studiens urval och metod för datainsamling

- Urvalet omfattar 15 000 personer, 16-85 år, representativt för befolkningen
- Datainsamlingen har genomförts av SCB
  - Telefonintervjuer okt 2008-april 2009
  - Postenkät till dem som inte nåddes per telefon maj-augusti 2009
- Ca 8 300 d v s 63 procent har svarat

Så här har vi mätt spelproblem

Fråga PGSI - Problem Gambling Severity Index Hur ofta...	Kvinnor	Män	Totalt
1. ...har du spelat för mer än du verkligen haft råd att förlora...	2,4%	3,3%	2,8%
2. ...har du behövt spela med större summor för att få samma känsla av spänning...	1,0%	4,3%	2,6%
3. ...har du återvänt någon annan dag för att försöka vinna tillbaka det du förlorat...	2,1%	5,6%	3,8%
4. ...har du lånat pengar eller sålt något för att ha pengar att spela för...	0,6%	1,4%	1,0%
5. ...har du upplevt problem på grund av ditt spelande... Imputation	<0,1%	0,7%	0,3%
6. ...har spelandet orsakat dig några problem med din hälsa, inräknat stress eller ångest...	0,8%	1,9%	1,3%
7. ...har andra kritiserat ditt spelande eller sagt att du har problem med spelandet, oavsett om du tyckt det varit sant eller inte...	1,0%	2,6%	1,8%
8. ...har ditt spelande orsakat några ekonomiska problem för dig eller ditt hushåll...	0,6%	1,3%	0,9%
9. ...har du känt skuld över hur du spelar eller vad som händer när du spelar...	0,9%	2,2%	1,6%
...under de senaste tolv månaderna?			

Förekomst av spelproblem

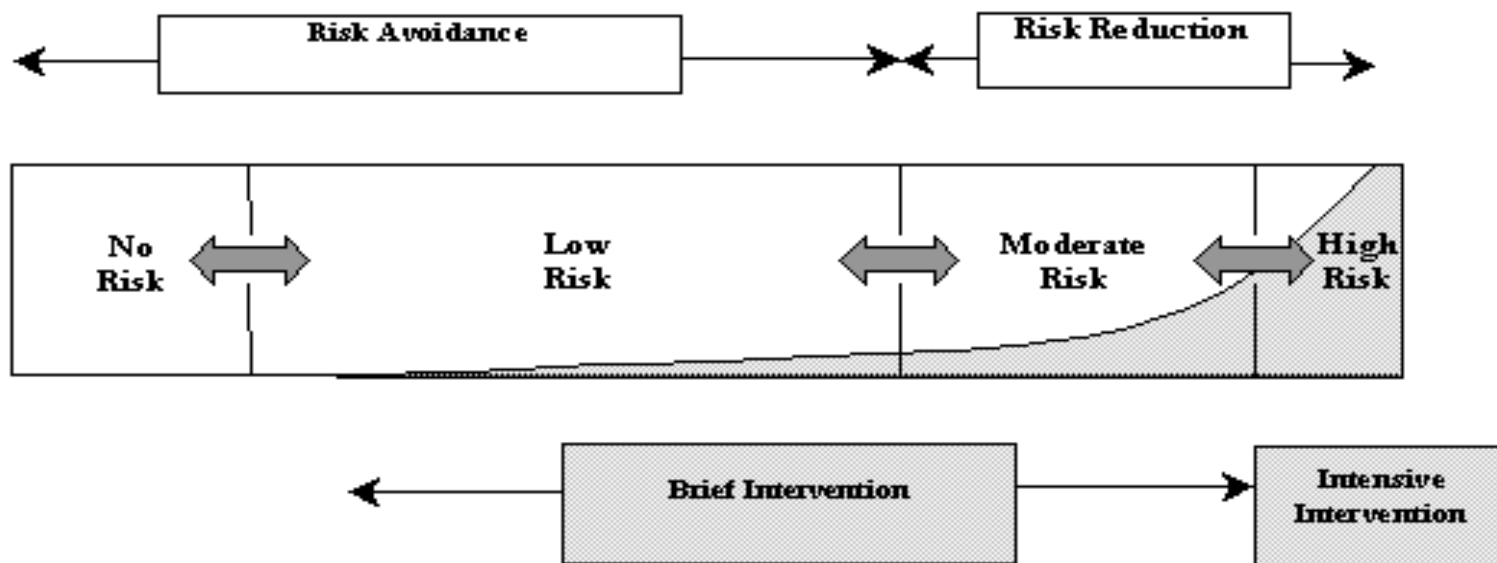
Typ av spelare	Andel i urvalet	Antal i befolkningen 16-84 år
Ingen risk 0 poäng	92,4%	6742900
Låg Risk 1-2 poäng	5,4%	393700
Moderat risk 3-7 poäng	1,9%	140100
Spelproblem 8+ poäng	0,3%	23700

Problemspelare kallar vi sammanslagningen av kategorierna spelproblem och moderat risk för spelproblem.

Spelproblem som ett kontinuum

Figure 6
Response Strategies

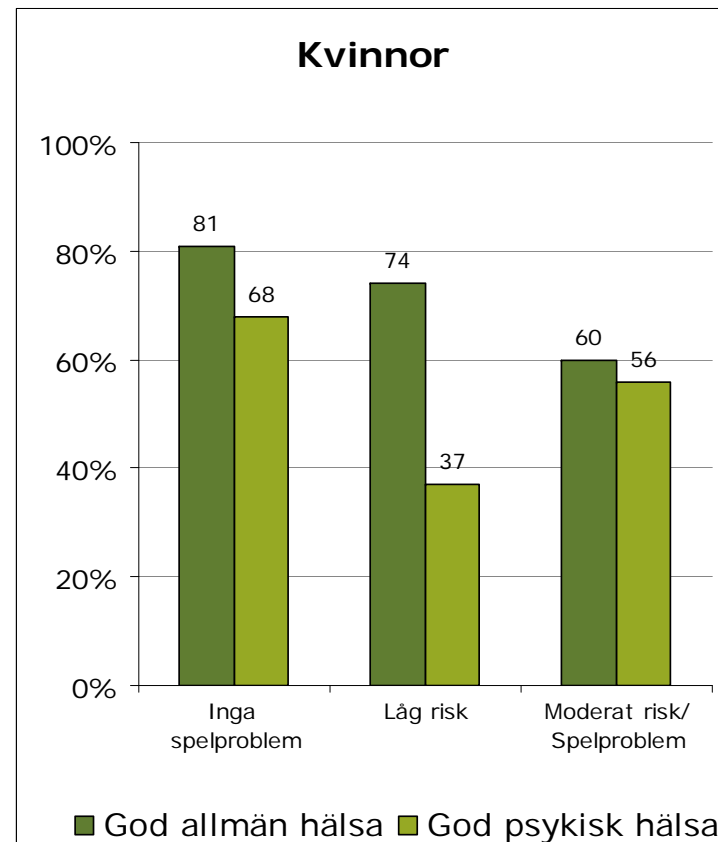
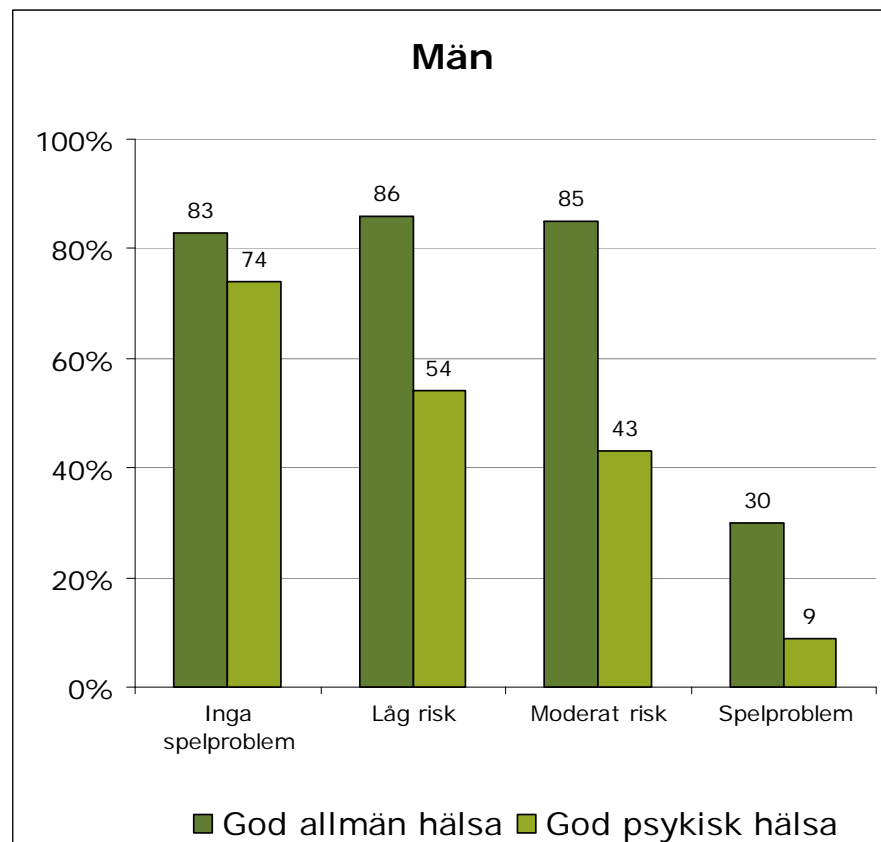
Ontario Problem Gambling Research Center, Framework www.gamblingresearch.org

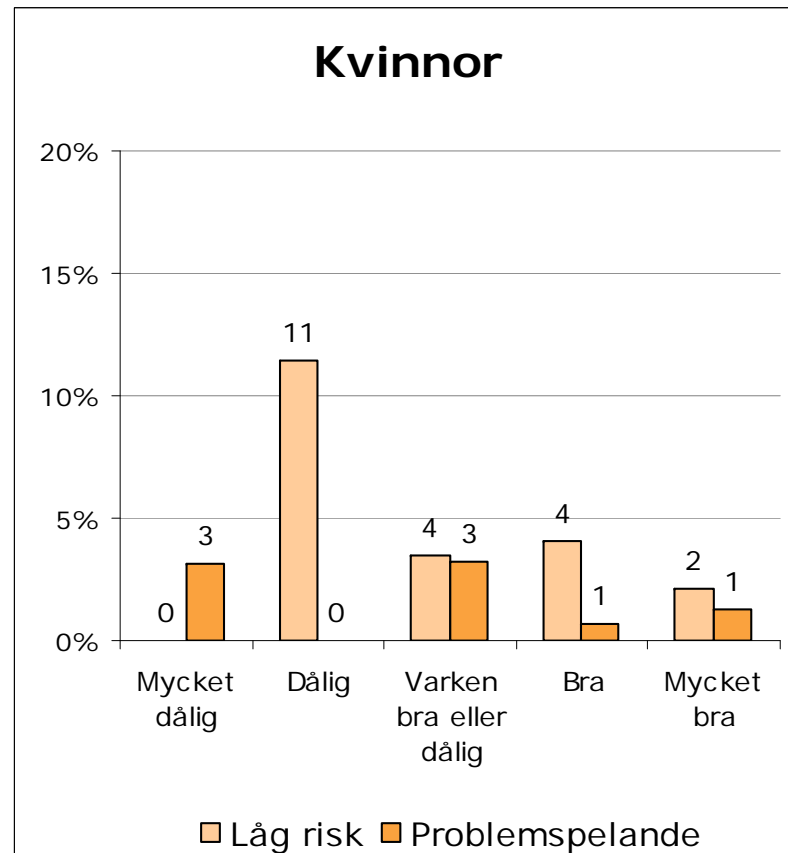
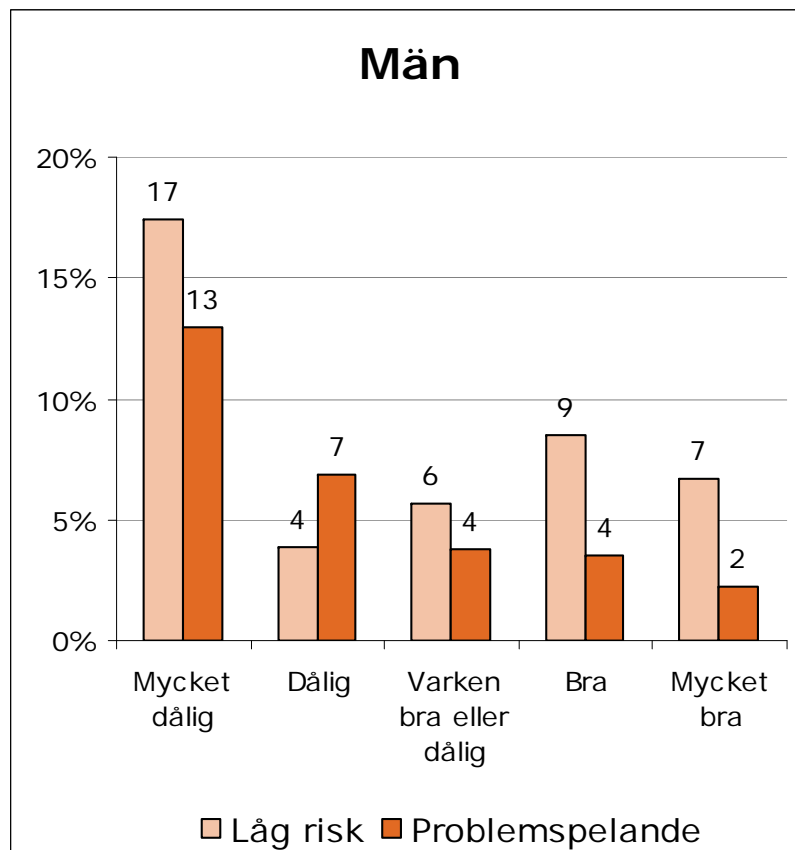

Spel och hälsa

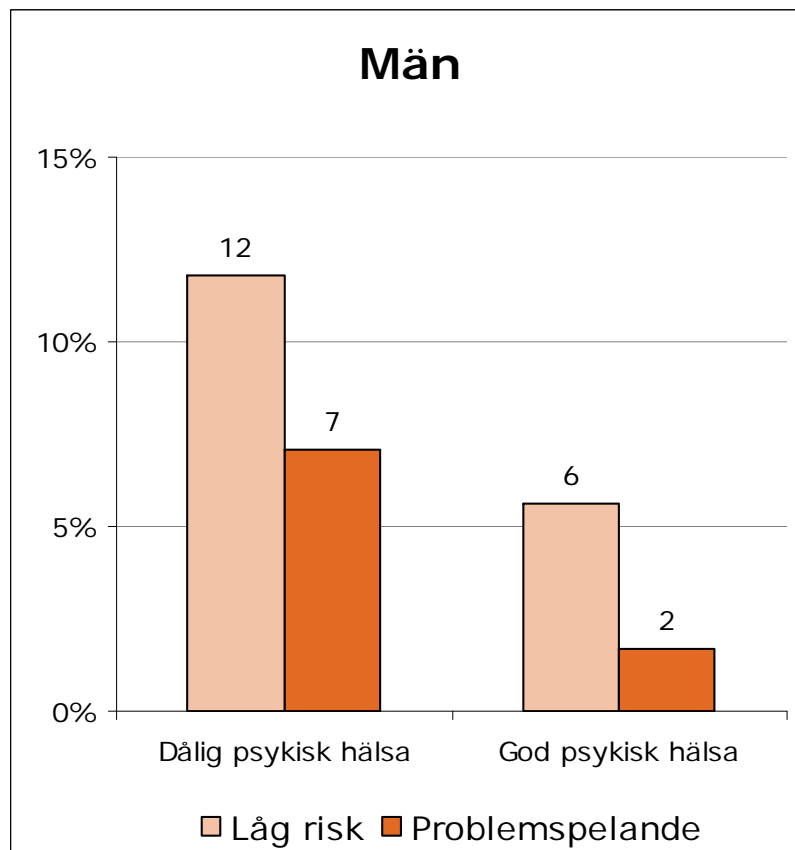
Hälsa i relation till spelproblem

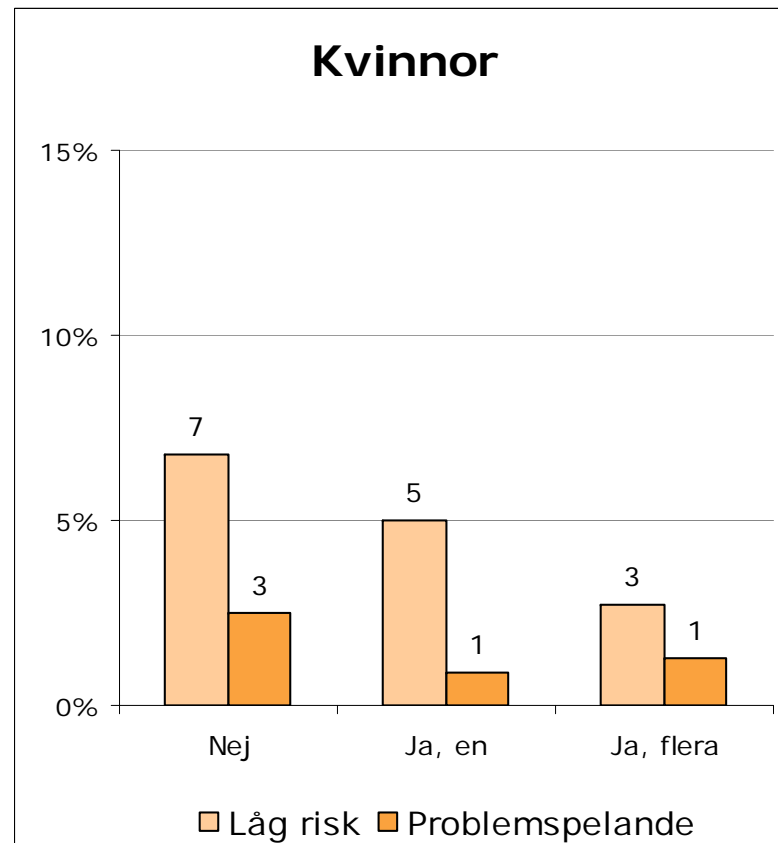
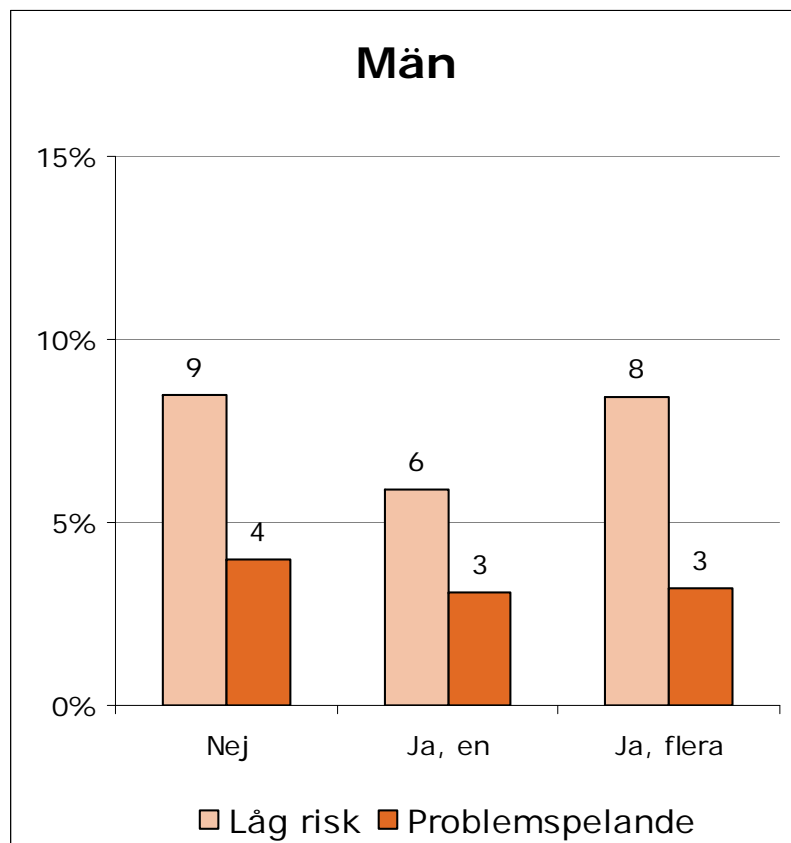
Allmän hälsa och spelproblem

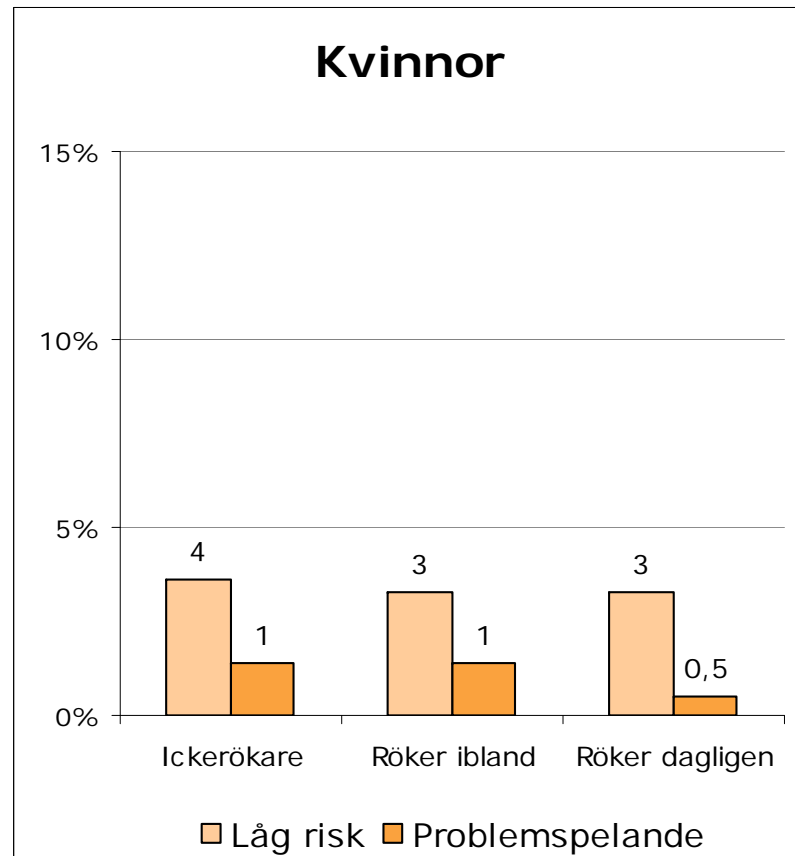
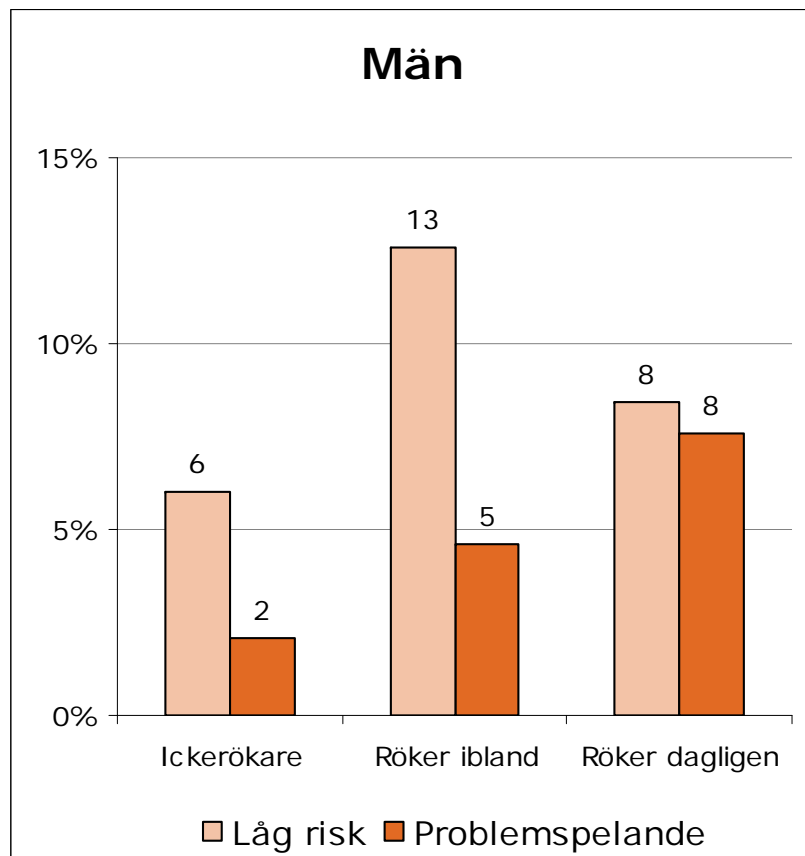
Psykisk hälsa och spelproblem

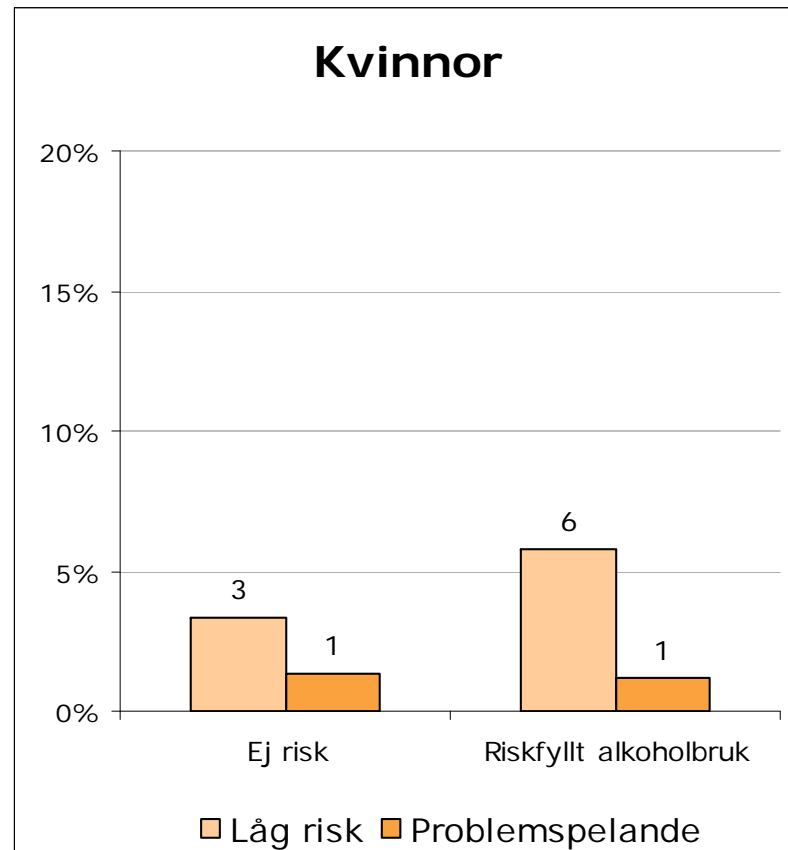
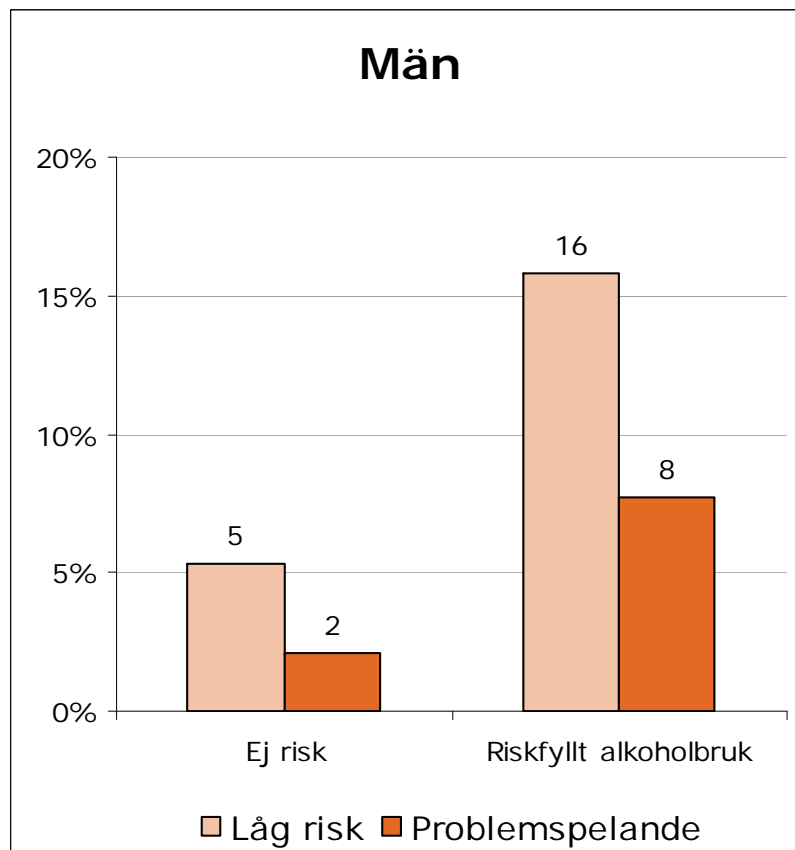
Någon att dela sina innersta känslor med

Rökning och spelproblem

Alkohol och spelproblem

Huvudresultat spel och hälsa

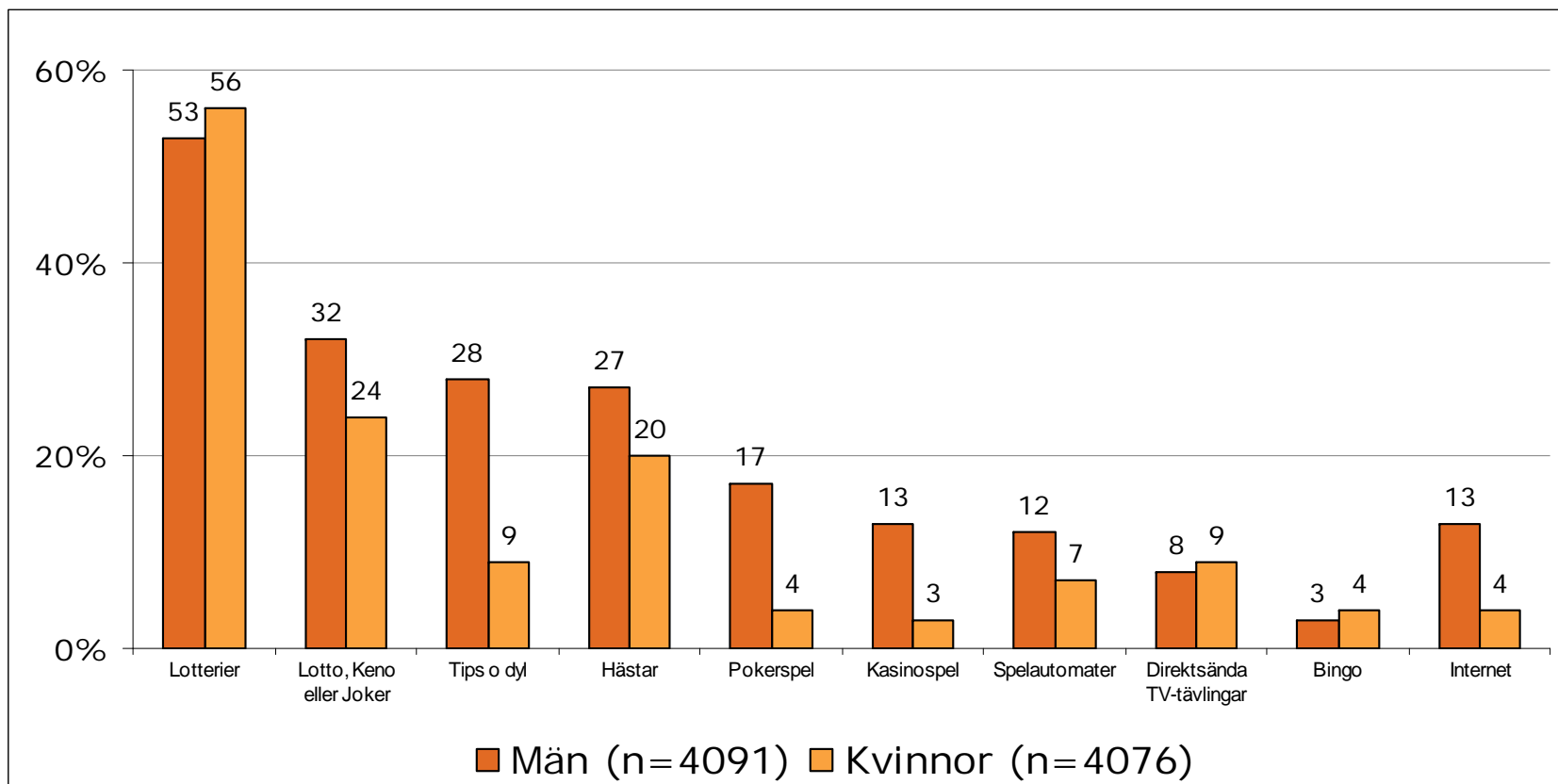
- Personer med problemspelande har sämre psykisk hälsa jämfört med personer som inte är problemspelare
- Problemspelande män har sämre hälsa, dricker mer och röker mer än män som inte är problemspelare
- Problemspelande kvinnor är mer ensamma än kvinnor som inte är problemspelare
- Internetspelare har något bättre allmän hälsa, röker mer och dricker mer än de som inte spelar på Internet

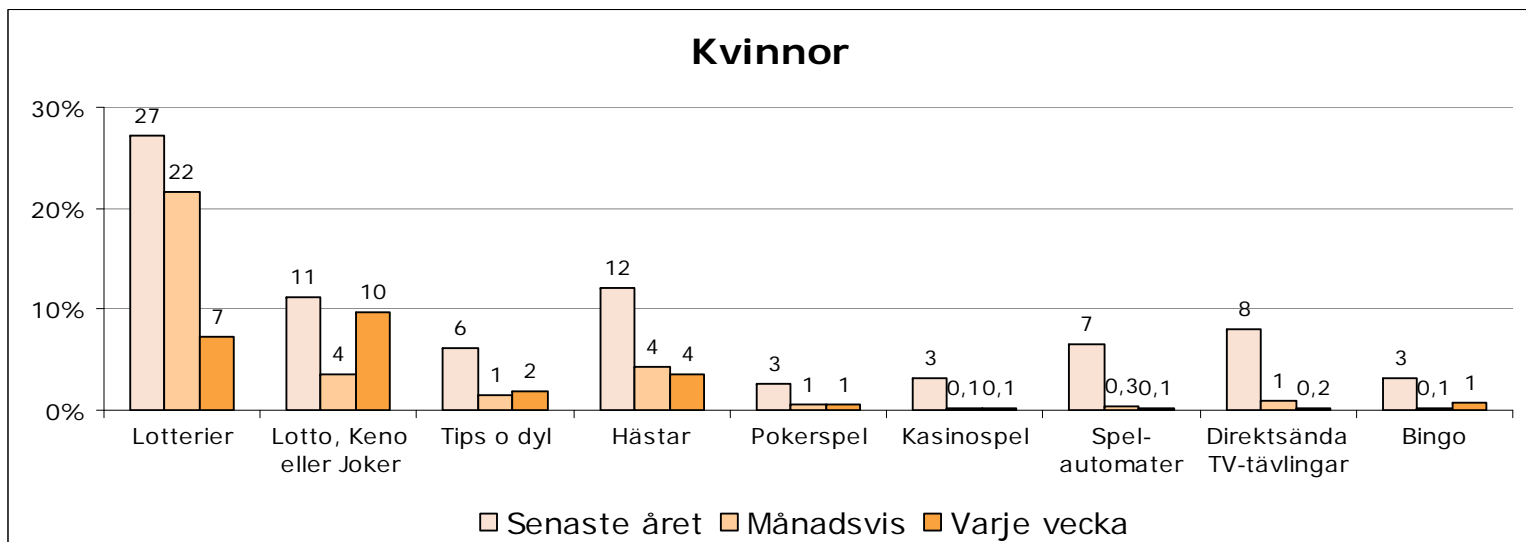
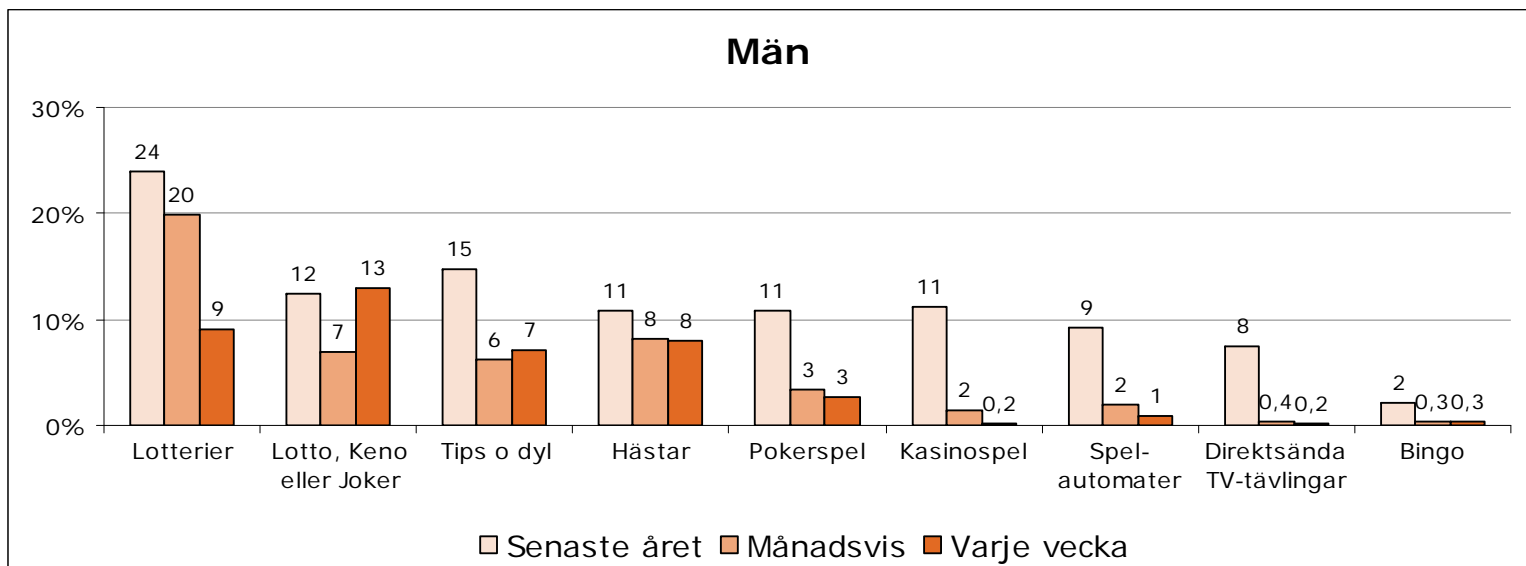

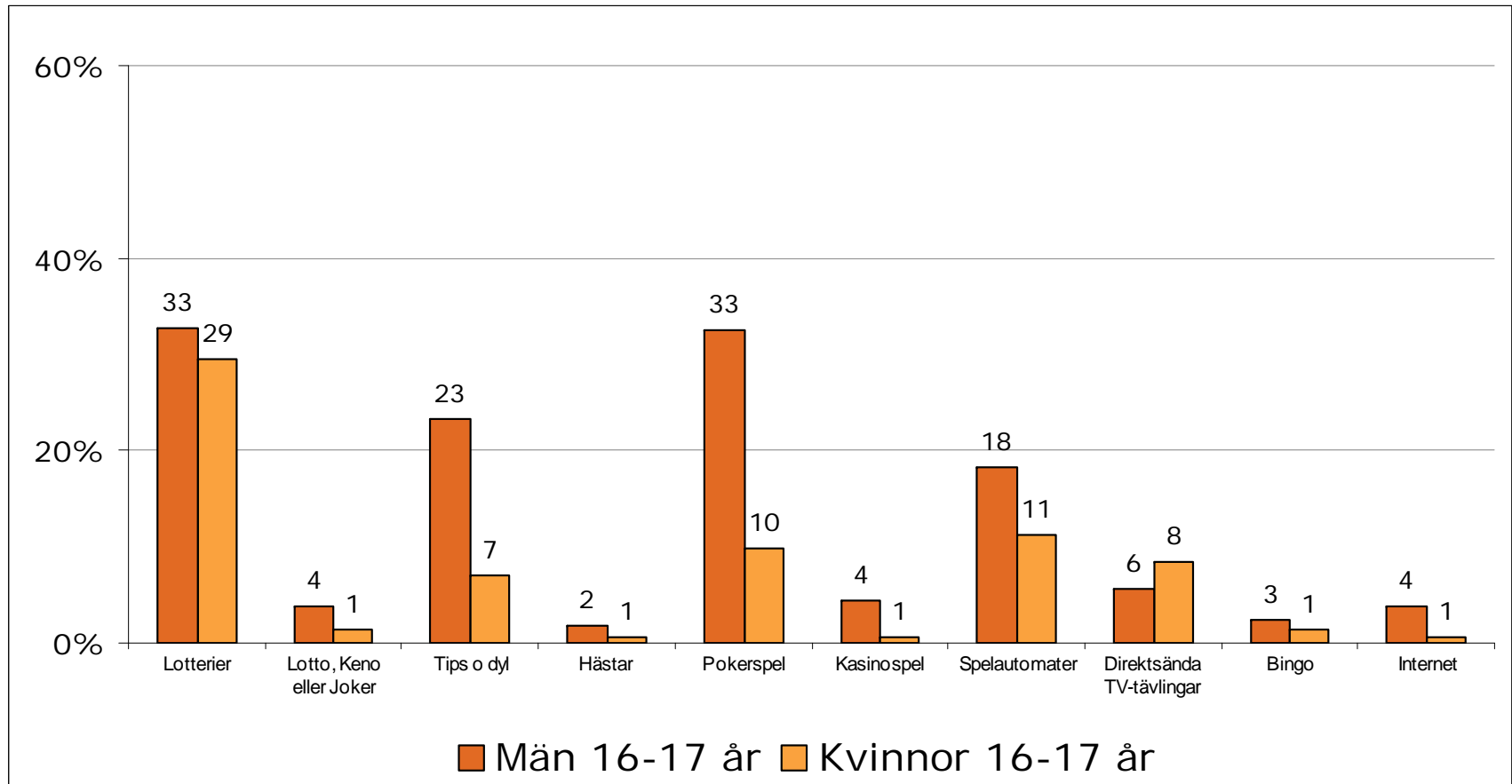
Spelande i Sverige

Andel män och kvinnor som spelar om pengar i olika spelformer

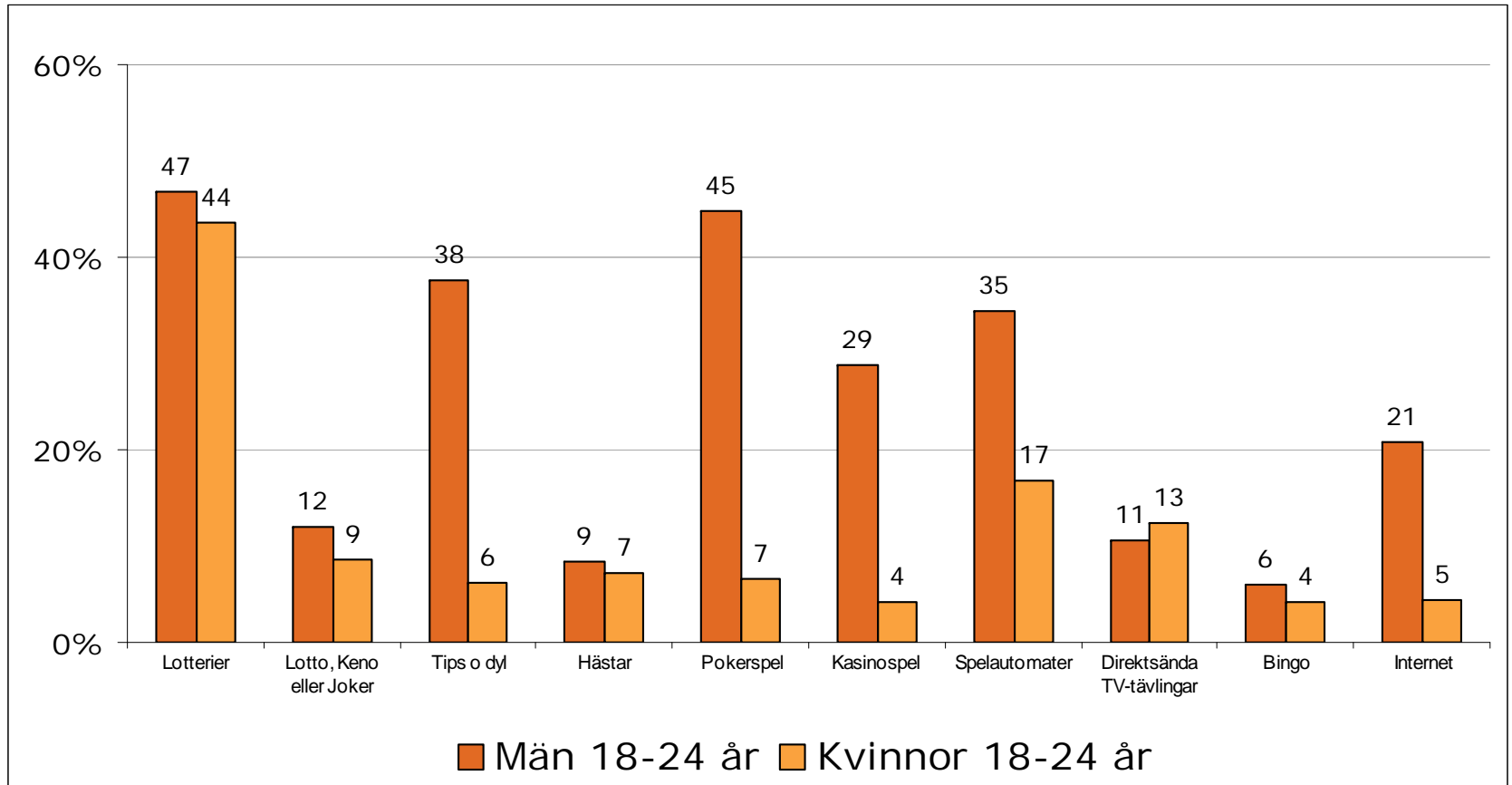

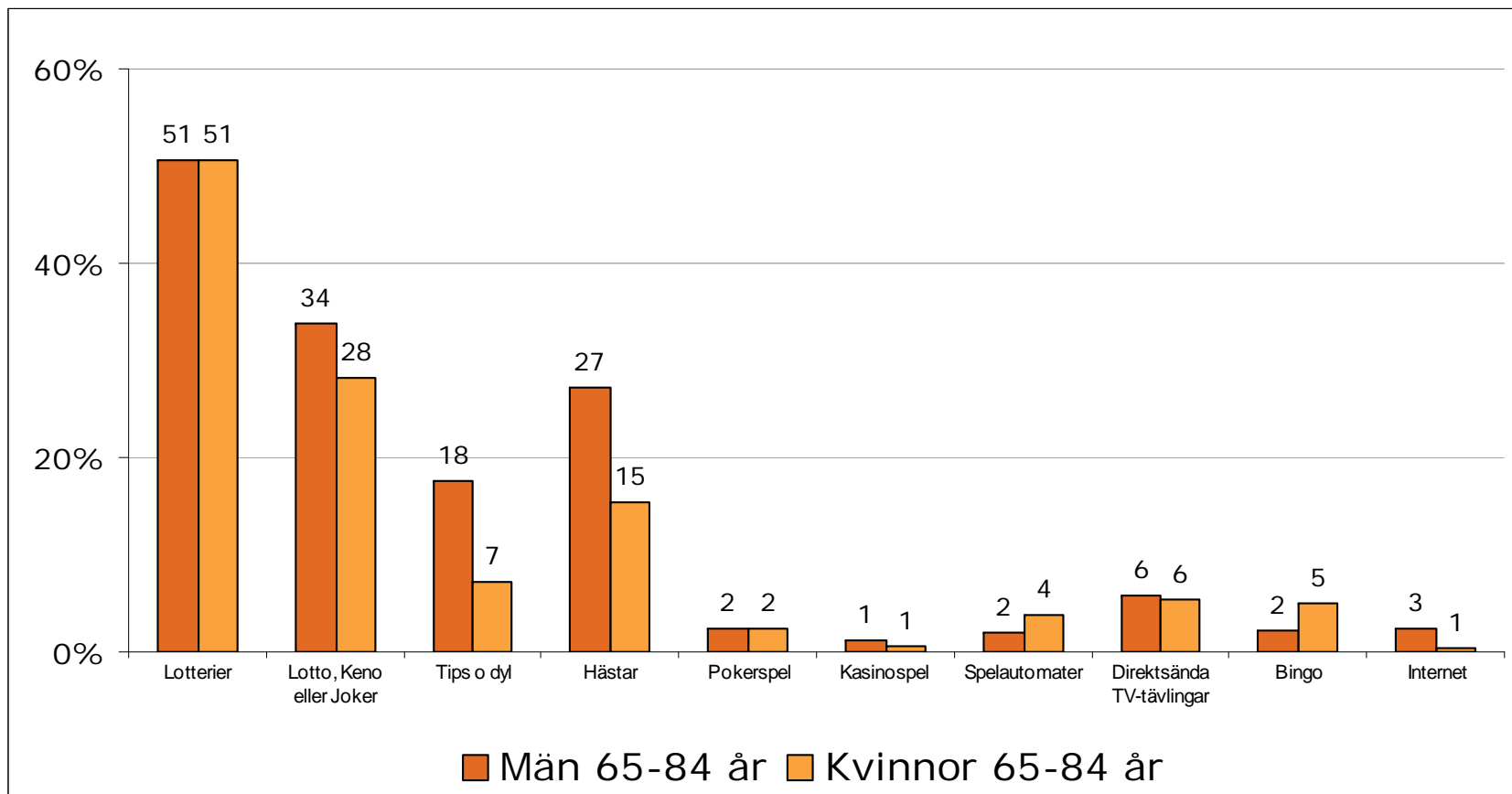
Vad spelar de unga på?

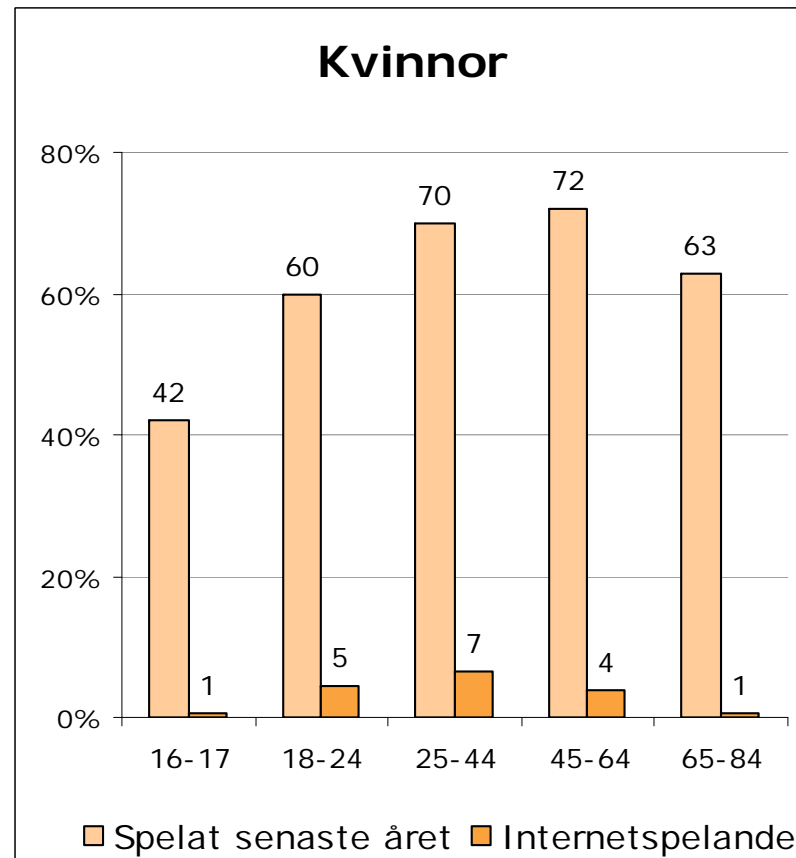
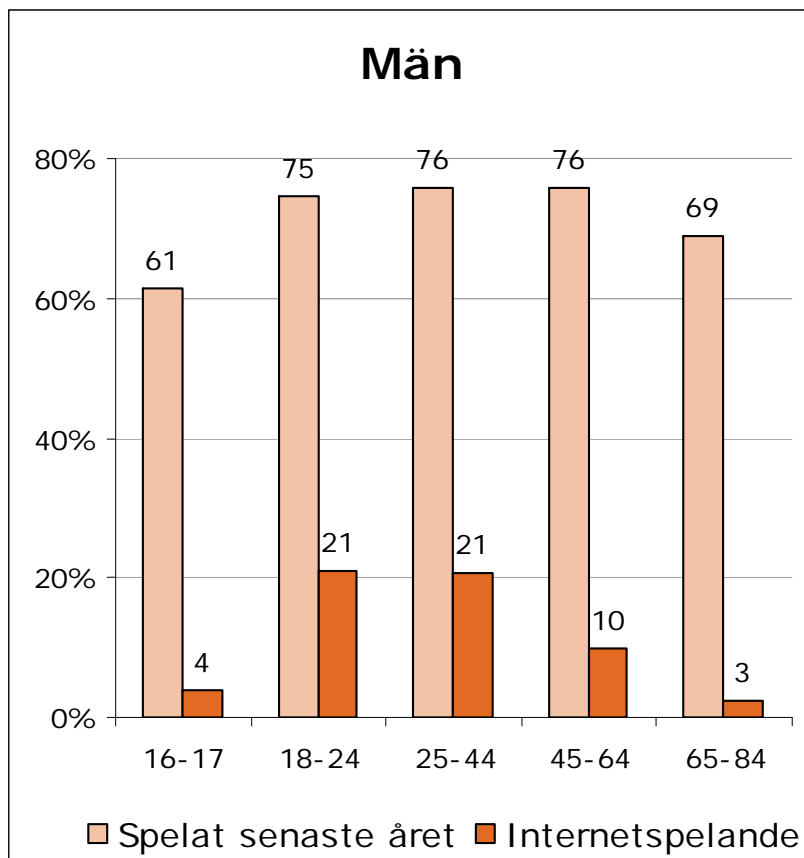
Vad spelar unga vuxna på?

Vad spelar äldre på?

Totalt spelande och Internet-spelande efter kön och ålder

Spelandet i Sverige

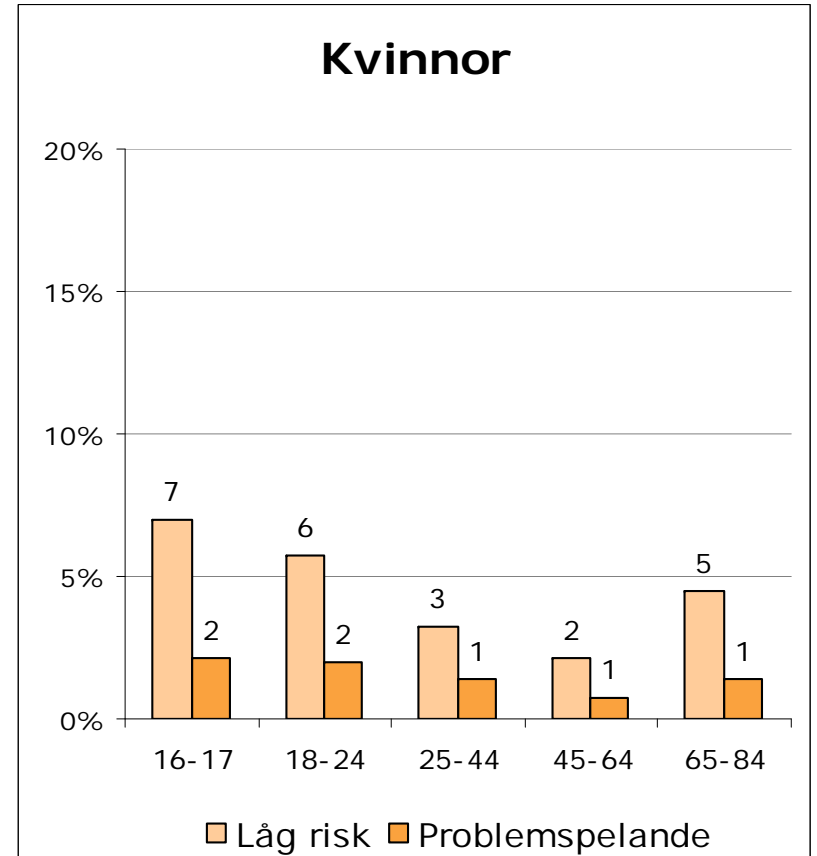
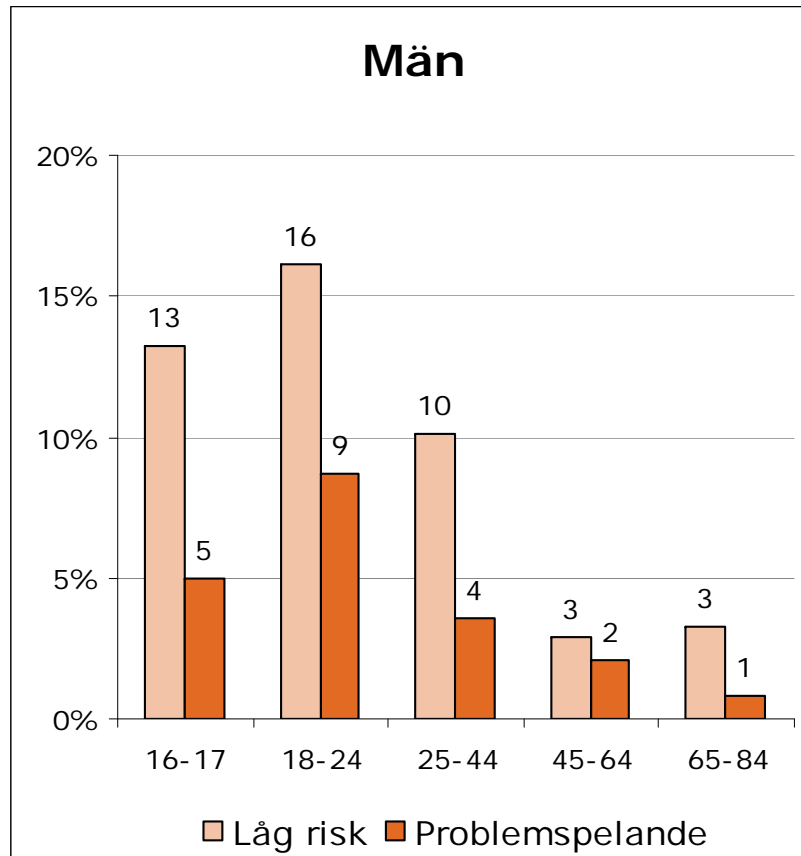
- 70 procent av befolkningen 16-84 år har spelat spel om pengar de senaste 12 månaderna, 44 procent spelar regelbundet
- Minderårigt spelande förekommer i alla spelformer inklusive spelautomater
- Kasinospel, pokerspel och sportspel är betydligt vanligare bland män än kvinnor
- Äldre 65-84 år spelar oftare än yngre 16-24 år på lotterier, nummerspel och hästar
- En tredjedel av de som spelat om pengar senaste 12 månaderna har endast spelat på en spelform

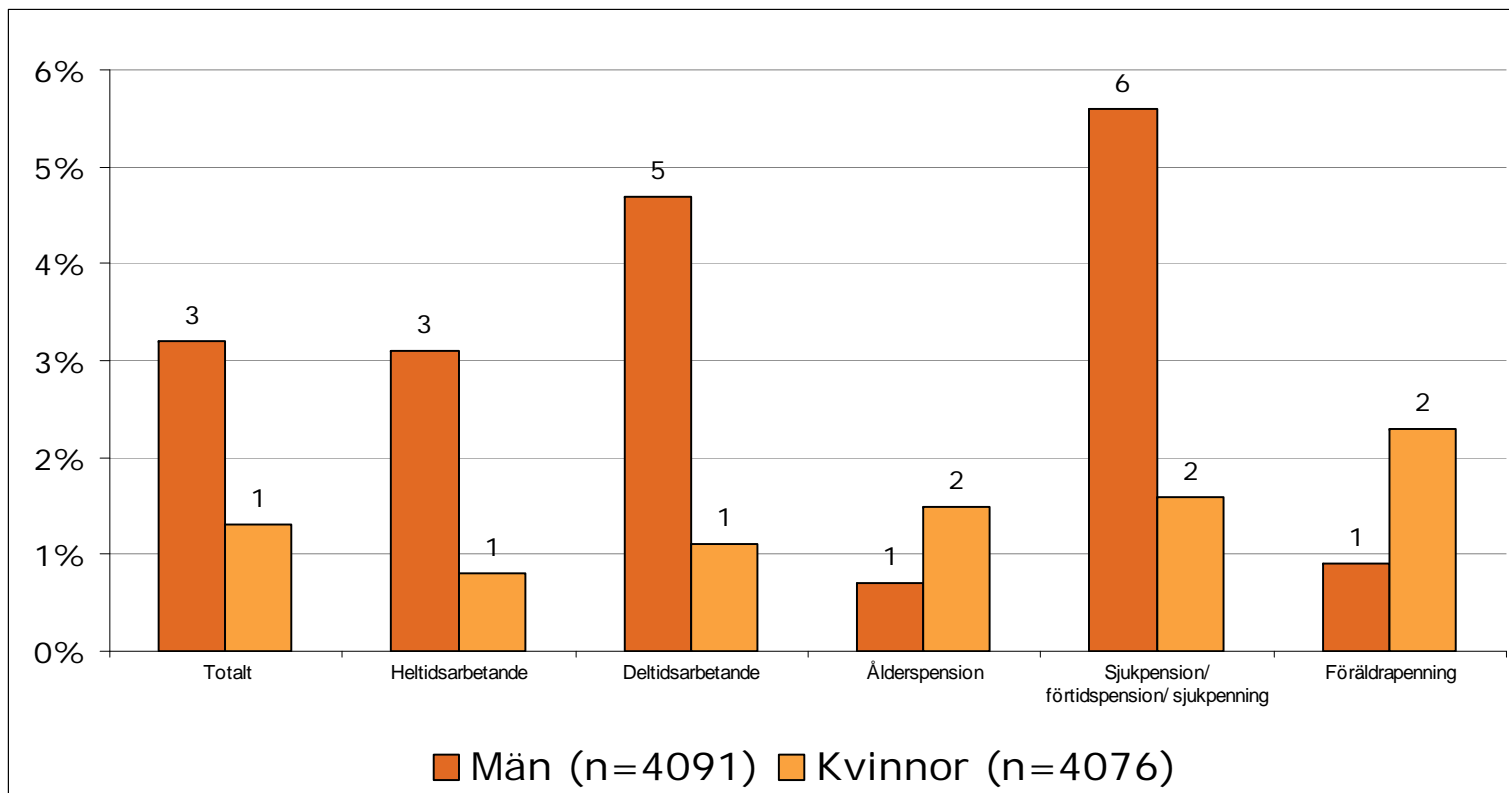

Spelproblem

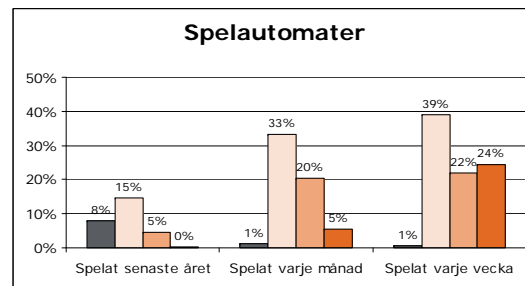
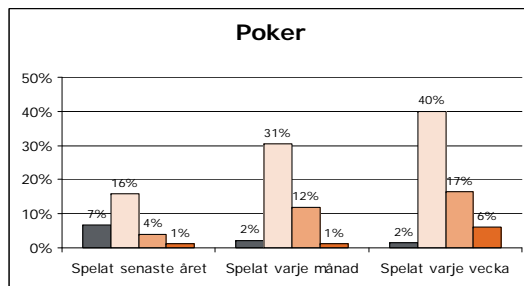
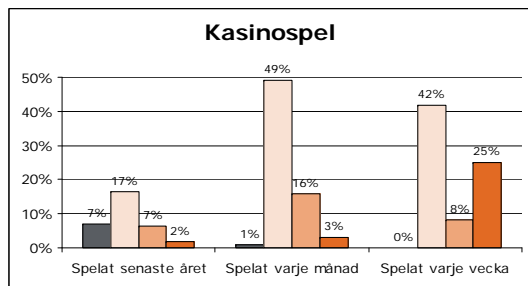
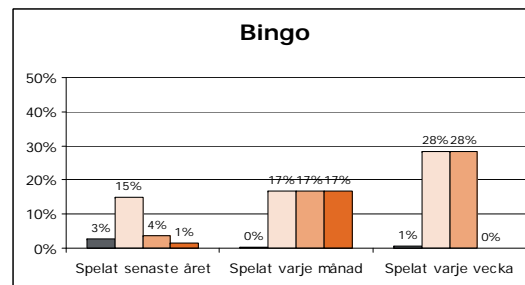
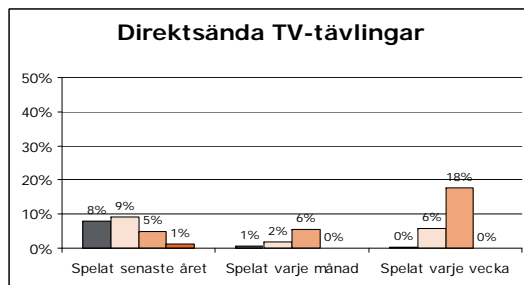
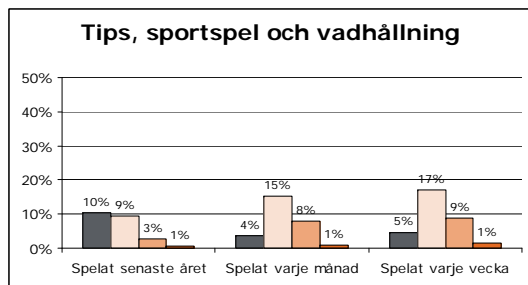
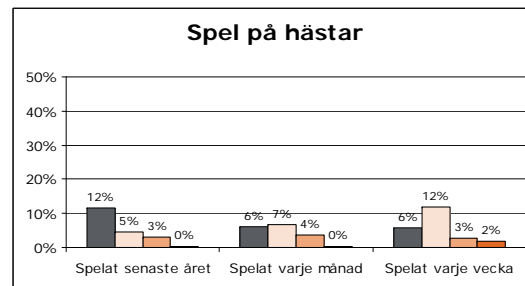
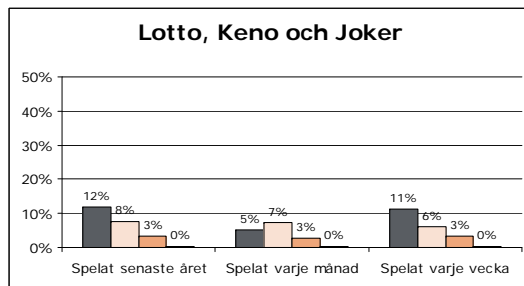
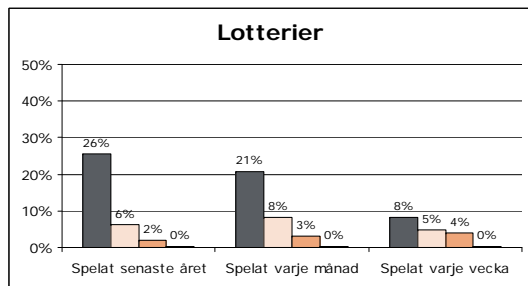
Spelproblem efter kön och ålder

Andel problemspelare bland män respektive kvinnor

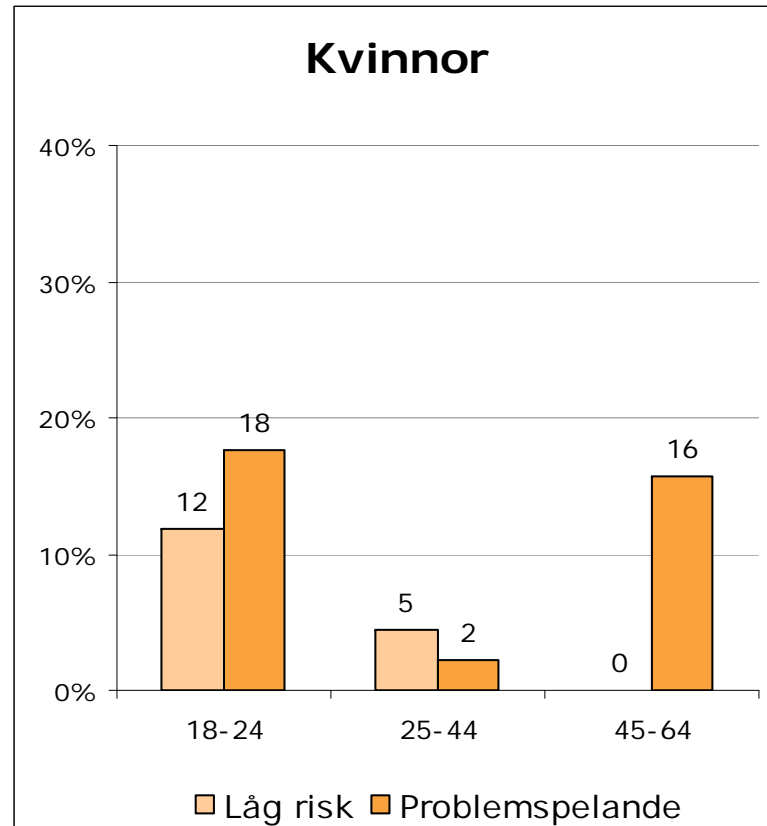
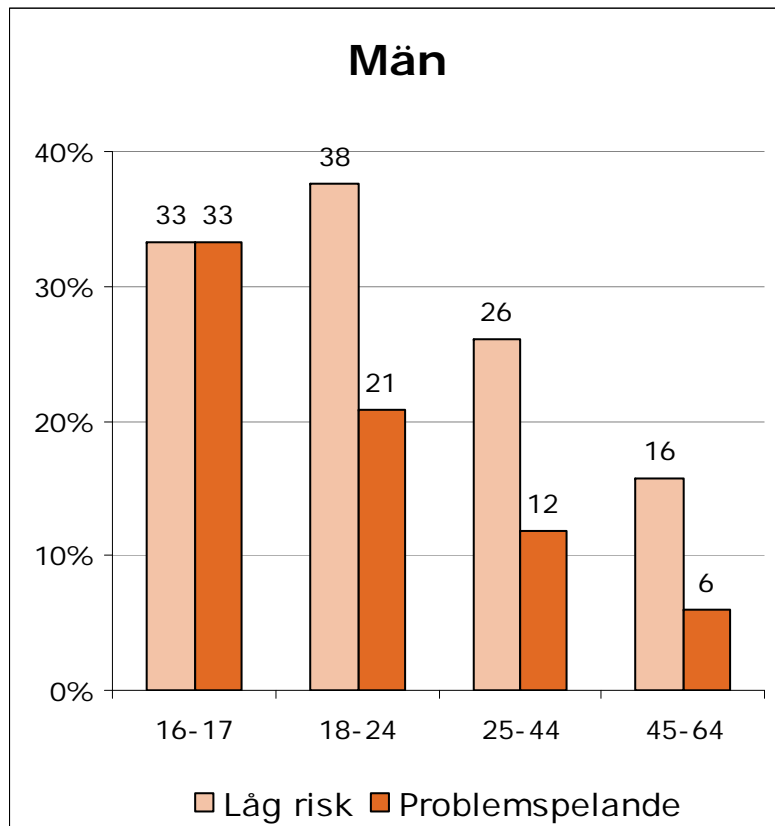
Spelande och spelproblem

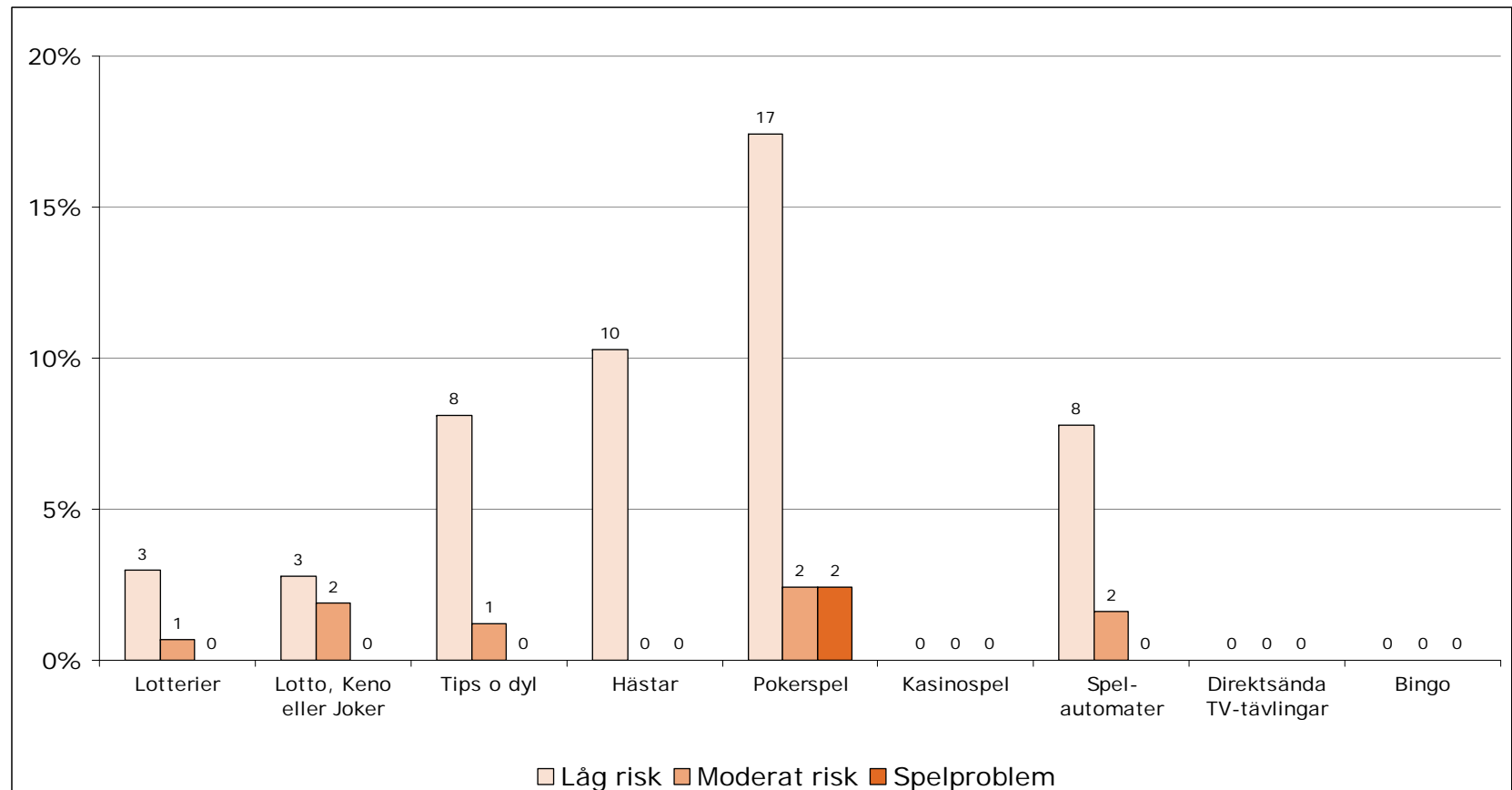
Speldeltagande
  Låg risk
  Moderat risk
  Spelproblem

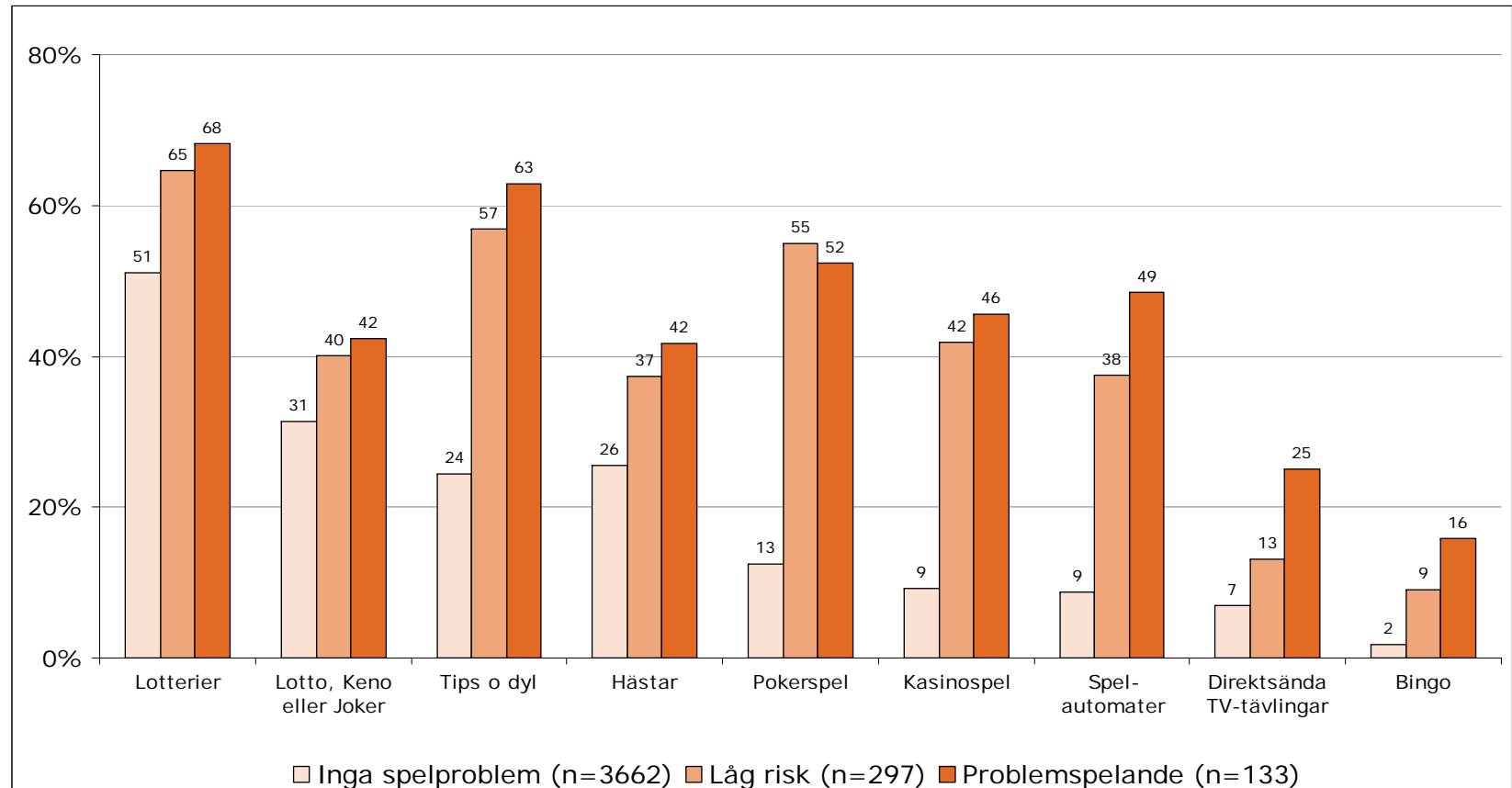
Spelproblem bland de som spelar på Internet efter kön och ålder

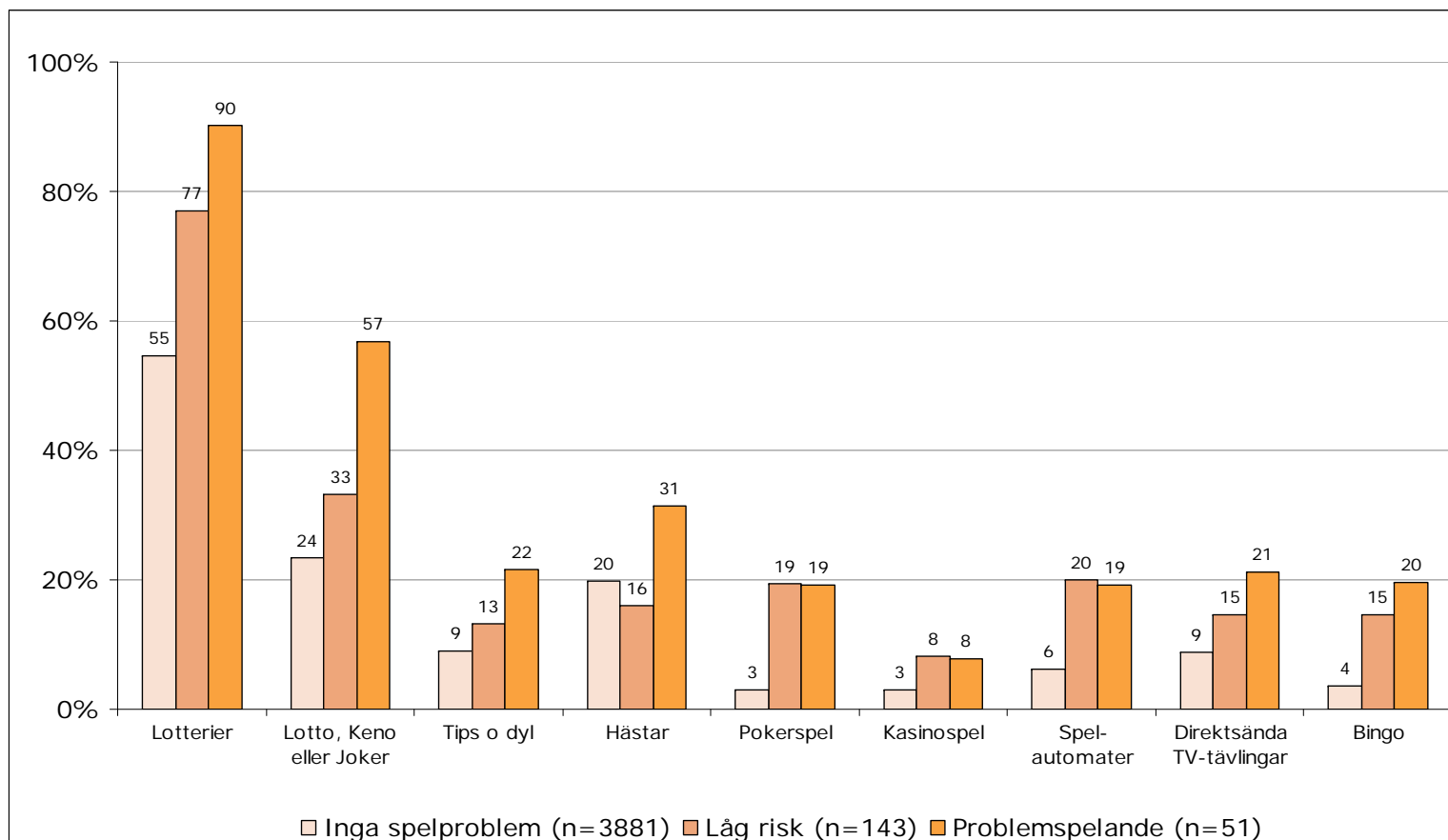
I vilken grad har de som endast spelar en spelform problem?

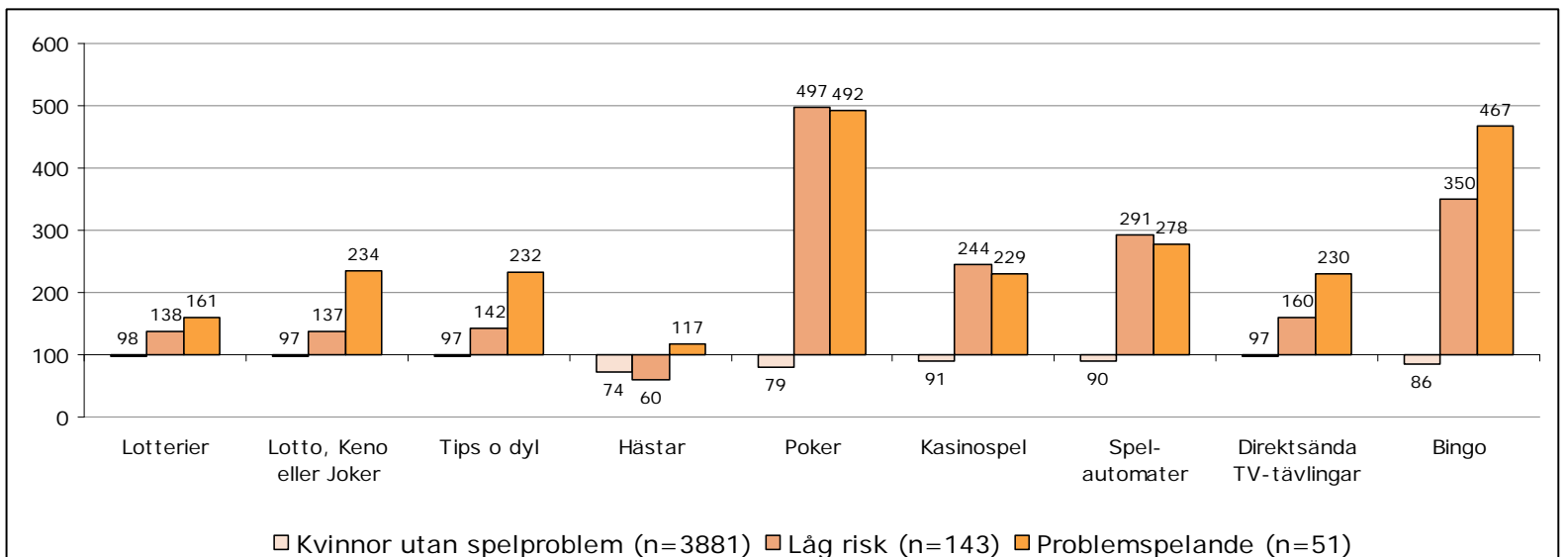
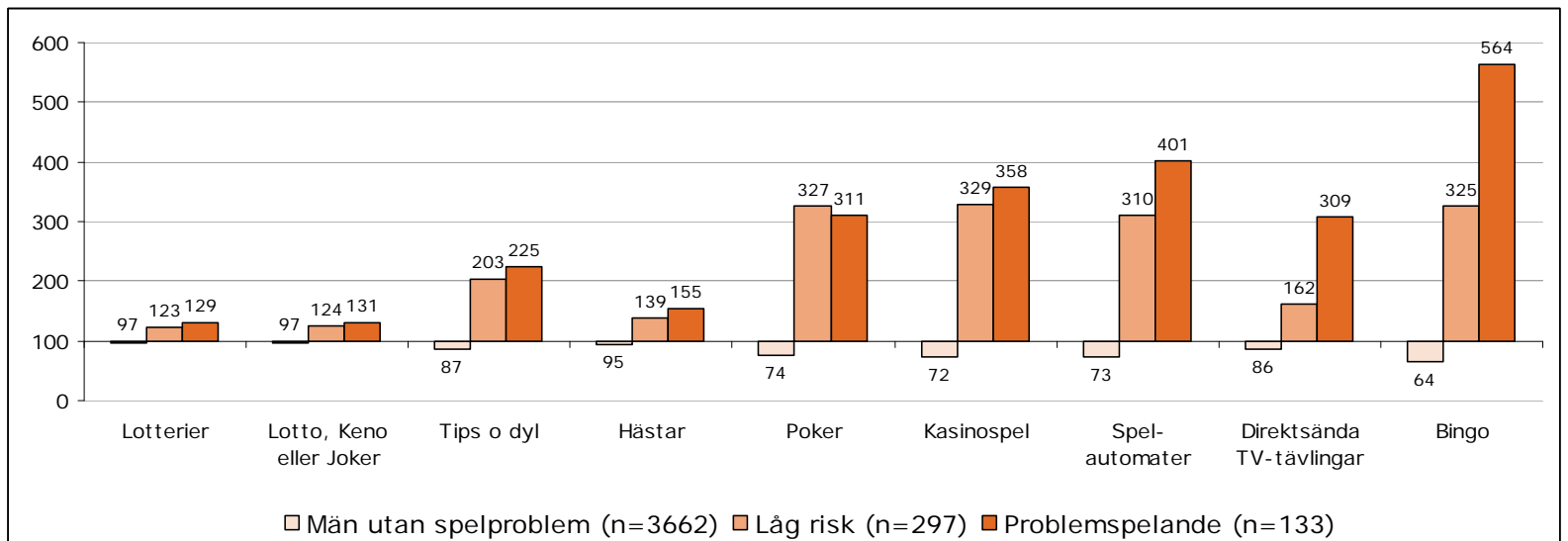

Vad spelar män med olika grad av spelproblem på?

Vad spelar kvinnor med olika grad av spelproblem på?

Vad ökar risken för spelproblem?

		Risk för någon grad av spelproblem		Problemspelande	
		Oddsquot (OR)	P-värde	Oddsquot (OR)	P-värde
Spelform	Lotterier	1,3	0,005	1,3	0,148
	Lotto, Keno eller Joker	1,3	0,018	1,4	0,073
	Tips o dyl	1,3	0,016	1,3	0,145
	Hästar	1,2	0,145	1,4	0,053
	Pokerspel	<u>2,8</u>	<0,001	1,7	0,015
	Kasinospel	1,9	<0,001	1,6	0,025
	Spelautomater	<u>2,3</u>	<0,001	<u>2,2</u>	<0,001
	Direktsända TV-tävlingar	1,5	0,002	<u>2,2</u>	<0,001
	Bingo	<u>2,6</u>	<0,001	<u>2,3</u>	0,001
	Internetspelande	<u>2,8</u>	<0,001	<u>3,1</u>	<0,001
Kön	Män (jmf med kvinnor)	1,2	0,045	1,3	0,126
Ålder	16-17 år	<u>2,4</u>	<0,001	<u>3,2</u>	0,005
	18-24 år	1,4	0,047	<u>2,0</u>	0,038
	25-44 år	0,8	0,135	1,0	0,894
	45-64 år	0,5	<0,001	0,5	0,819
	65-84 år	1,0		1,0	

Problemspelande i Sverige

- 2,2 procent av befolkningen 16-84 år är problemspelare och ytterligare 5,4 procent har låg risk
- Problemspelande finns i hela befolkningen men är ojämnt fördelat med avseende på kön, ålder och socioekonomisk situation
- Av problemspelarna har knappt en sjundedel allvarliga spelproblem som troligen kräver behandling
- Det är ovanligt med problemspelande bland personer som endast spelat på en spelform under de senaste 12 månaderna
- Förekomsten av problemspelande är störst bland de som spelar bingo, kasinospel, poker, spelautomater och över Internet
- Män och kvinnor med liknande spelmönster har nästan lika stor risk att vara problemspelare

Huvudresultat från studien

- 2,2 procent av befolkningen 16-84 år är problemspelare och ytterligare 5,4 procent har låg risk att få spelproblem
- Av problemspelarna har knappt en sjundedel allvarliga spelproblem som troligen kräver behandling
- Problemspelande finns i hela befolkningen och i alla spelformer men är ojämnt fördelat
- De mest drabbade är unga och medelålders män samt män med deltidsarbete eller sjukpenning/förtidspension
- Problemspelande sammanhänger med sämre hälsa, riskfyllt drickande och mer rökning
- Problemspelande sammanhänger med att man spelar på fler spelformer än en och att man spelar över Internet, bingo, spelautomater, poker eller kasinospel
- I alla spelformer finns större andel problemspelande bland de som spelar via Internet jämfört med de som spelar hos ombud, bana eller privat
- Minderåriga spelar på alla spelformer trots åldersgräns på 18 år
- 3 procent av befolkningen 16-84 år har spelvinster som huvudsaklig inkomstkälla, av dessa är drygt en sjättedel problemspelare och ytterligare en femtedel har låg risk av få spelproblem
- Andelen personer med spelproblem i befolkningen 16-74 år är oförändrad jämfört med för tio år sedan men för män 18-24 år har andelen personer med spelproblem ökat från 5 till 9 procent
- I internationellt perspektiv ligger Sverige varken särskilt högt eller lågt när det gäller förekomst av problemspelande

Jämförelser

Jämförelse av problemspelare och de som ringer Stödlinjen

	Inringare till Stödlinjen 2008	Problemspelare SWELOGS 08/09
Andel kvinnor	17%	28%
Andel män	83%	72%
- 17 år	1%	6%
18-24 år	26%	27%
25-44 år	56%	37%
45-64 år	14%	20%
65 år -	3%	10%
Sjukpenning/förtidspensionär	14%	13%
Spelautomater	37%	40% (24% varje månad)
Internetspel	36%	44%
Kasinospel	18%	35% (9% varje månad)

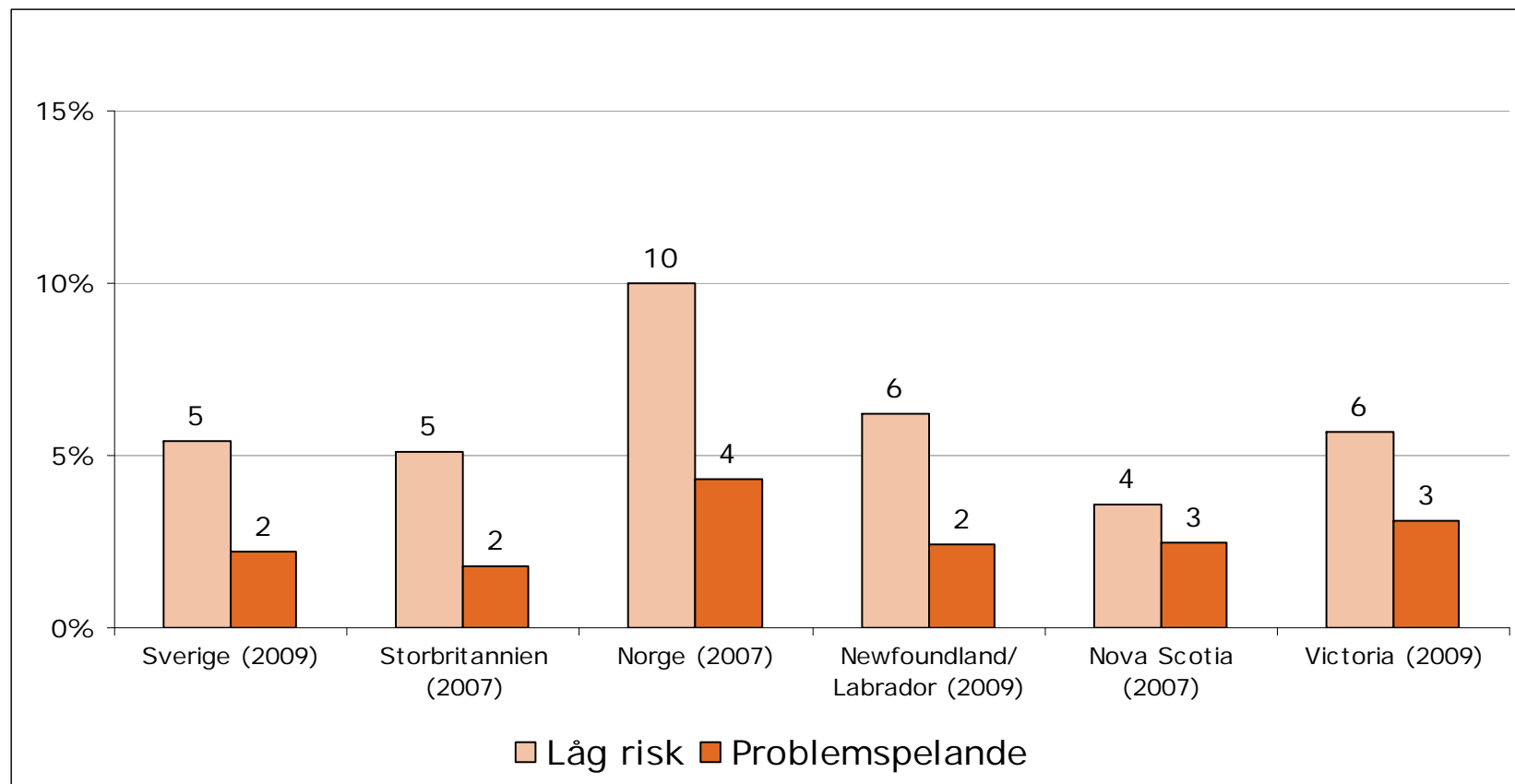

Huvudsakliga skillnader och likheter med SWEGS

- Andel personer som har spelat det senaste året har sjunkit, från 88 % till 70%
- Minskningen gäller alla spelformer, förutom kortspel för män och hästspel för kvinnor
- Det är fortfarande framförallt män som spelar och som utvecklar spelproblem
- Minderårigt spelande har minskat, men unga är fortfarande en riskgrupp för spelproblem, trots att gruppen spelar mindre än äldre
- Spelproblemen ligger kvar på samma nivå
- Andelen av unga män 18-24 år med spelproblem har fördubblats
- I gruppen män 24-44 år har andelen med allvarliga spelproblem fördubblats

Internationell jämförelse

Slutsatser

Behov av spelprevention

- Spelberoendebehandling behövs tillgänglig för alla
- Utbildning och informationsspridning fortsatt viktig
- Unga män med en osäker situation på arbetsmarknaden – viktig målgrupp
- Förbättrad kontroll av åldersgränser
- Kasinospel, poker, spelautomater, bingo och Internetspel – bättre spelansvar

Behov av forskning

- Regelbundna mätningar av förekomst av riskspelande och spelproblem i olika grupper
- Prospektiv forskning om vilka faktorer som påverkar att personer utvecklar spelproblem - risk- och skyddsfaktorer
- Utvärdering av preventionsinsatser inklusive spelansvarsåtgärder

Fortsatt arbete med SWELOGS

- EP1-rapport våren 2010
- Ettårsuppföljning dec 2009-maj 2010
- Fördjupningsstudien påbörjas 2011
- Två doktorsavhandlingar, en om genus och en om unga
- GIS-analys om betydelsen av geografisk närhet till spelställen för problemspel
- Utvärdering av FORS – ett kortinstrument för riskspelade som idag används i den årliga nationella folkhälsoenkäten

Tack för visat intresse

www.fhi.se/swelogs

Studiens frågeområden

- Frågor om spelandet
  - vad, hur ofta, hur mycket pengar, tillsammans med vem, debutålder
- Två internationella instrument för att mäta spelproblem: PGSI och SOGS
- Hälsa, alkohol och tobak
- Trygghet och sociala relationer
- Sysselsättning, ekonomi och boende
- TV- och datorspel
- Fråga om deltagande i fördjupningsstudien

SWELOGS upplägg

	2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014	
	Vår	Höst	Vår	Höst	Vår	Höst	Vår	Höst	Vår	Höst	Vår	Höst	Vår	Höst
EP Epidemiologiskt spår*		EP I N=15 000 16-84 år		EP II (Incidence) N~8 000 17-85 år				EP III N~15 000 16-84 år				EP IV N~15 000 16-84 år		
ID Fördjupnings spår**							ID Adults I N=750 25-84 år		ID Adults II N=750 26-85 år		ID Adults III N=750 27-86 år		ID Adults IV N=750 28-87 år	
							ID Young I N=1 000 16-24 år		ID Young II N=1 000 17-25 år		ID Young III N=1 000 18-26 år		ID Young IV N=1 000 19-27 år	
FU Uppfölj- ningsspår		FU N=578 23-83 år												
*EP: Panel med stegvis utökat urvalsgrupp, tillägg i urval för varje våg av datainsamling, allmänt spår för vuxna och unga personer														
**ID: samtliga spelare med små till allvarliga spelproblem som identifierats i EP spåret, separata spår för unga respektive vuxna														

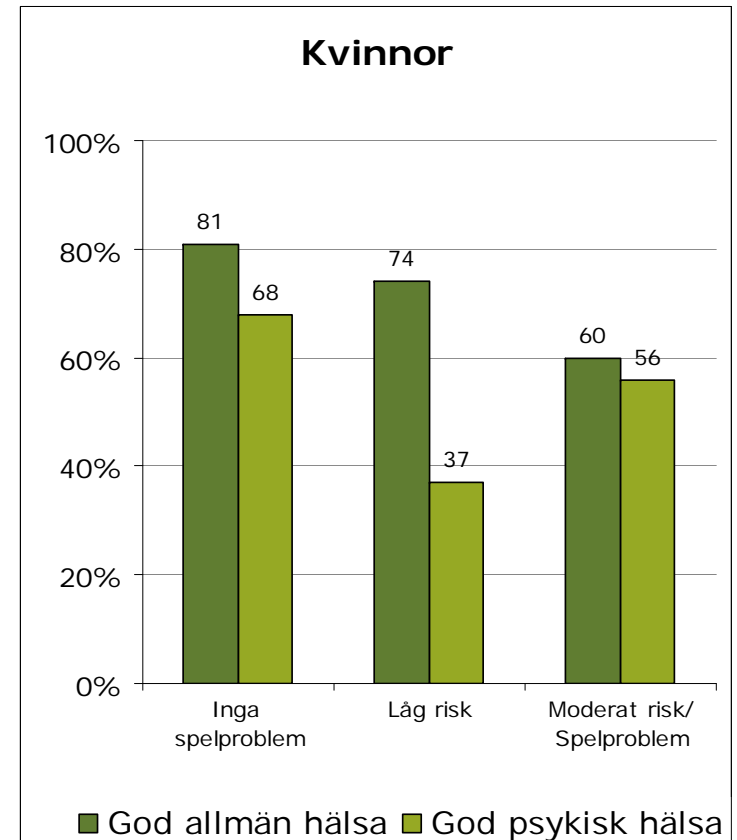
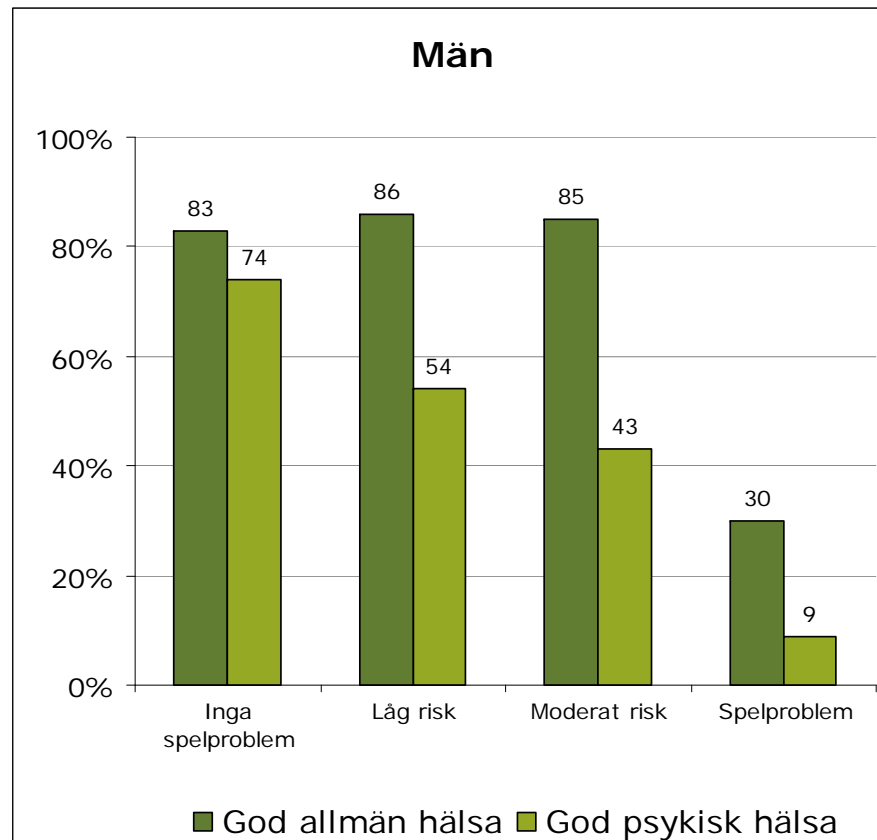

Studiens styrkor och begränsningar

- Styrkor
  - Största befolkningsstudien om spel som gjorts i Sverige
  - Longitudinell design
  - Flera mätinstrument för spelproblem
  - Innehåller även frågor om social kontext
- Begränsningar
  - En fråga om spelproblem hoppades över i intervjuerna
  - Bortfall – alla grupper nås inte i en befolkningsstudie

Hälsa i relation till riskspel och problemspel

Internetspelarnas hälsa

- Något bättre allmän hälsa jämfört med övriga (framförallt bland männen)
- I lägre grad kroniska hälsoproblem
- Inga skillnader vad gäller psykisk hälsa för kvinnorna men något försämrad bland manliga Internetspelare
- Högre andel rökare bland Internetspelande män, större andel dagliga rökare men något lägre andel som röker då och då bland kvinnorna.
- Högre andel med riskfyllt alkoholbruk

Rökning och spelande

- Rökare spelar mer på tips o dyl, spelautomater, poker, kasinospel och direktsända TV-tävlingar
- De som röker dagligen spelar mer på hästar, bingo och lotterier än övriga
- De som röker ibland är mest frekventa pokerspelare och spelar mest på kasinospel

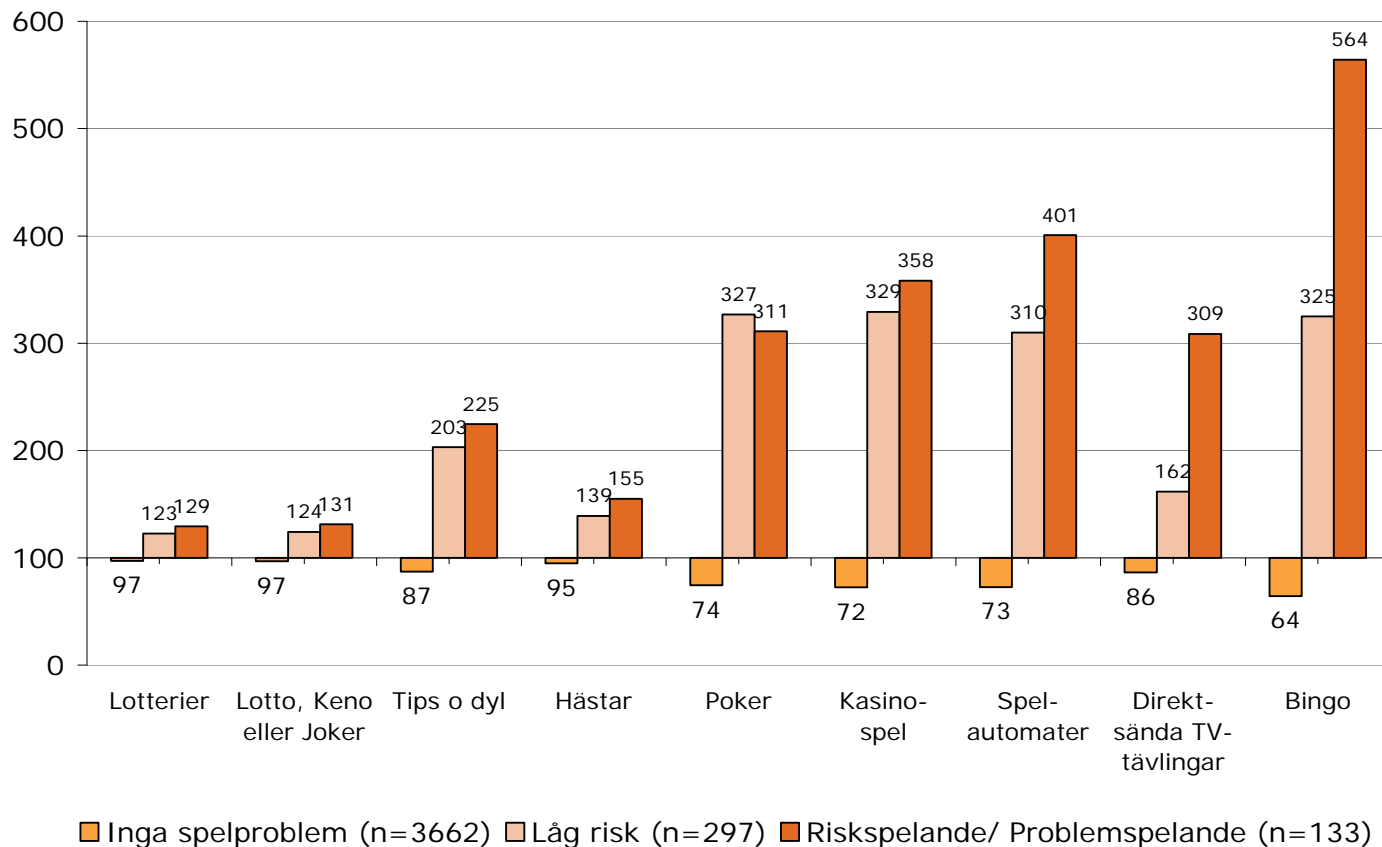

Riskfyllt alkoholbruk och spelande

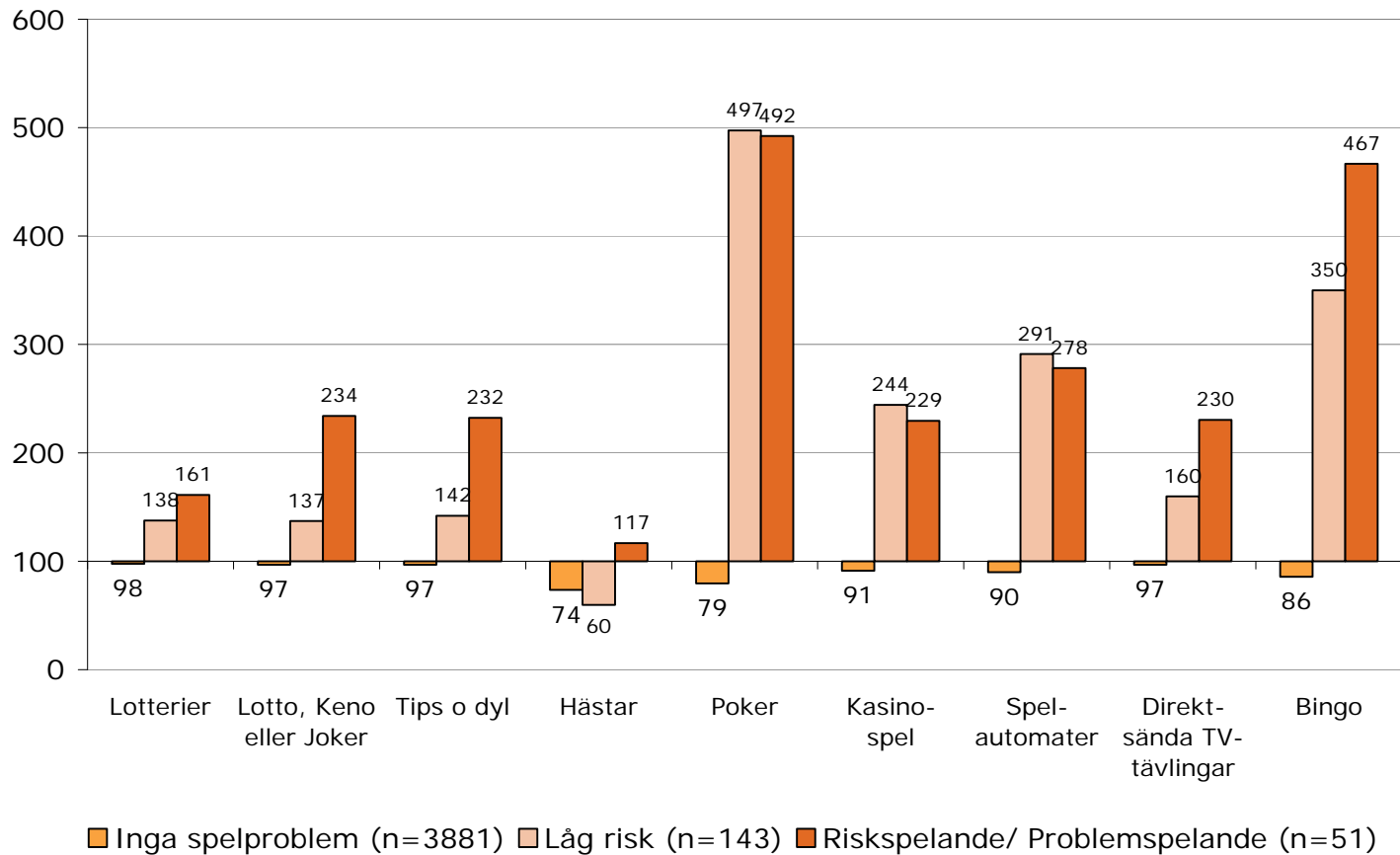
- Personer med riskfyllt alkoholbruk spelar oftare på tips o dyl, spelautomater, poker och kasinospel
- Män med riskfyllt alkoholbruk spelar oftare på bingo och ringer in till direktsända TV-tävlingar
- Färre med riskfyllt alkoholbruk spelar på lotto och på hästar, och färre köper lotter varje vecka men något fler gör det överhuvudtaget

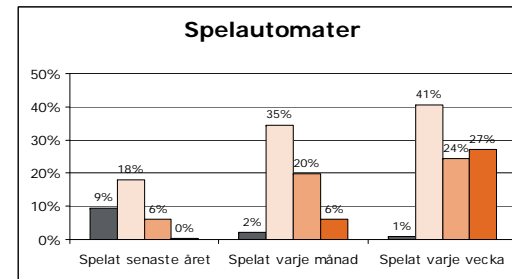
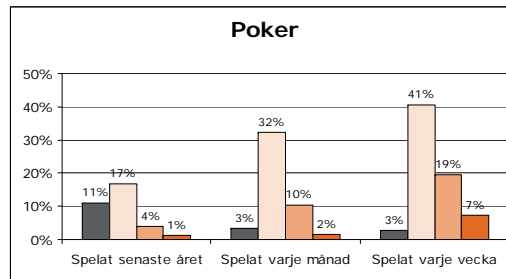
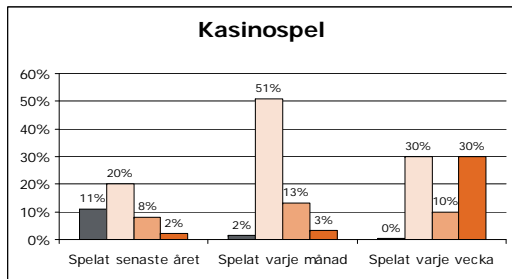
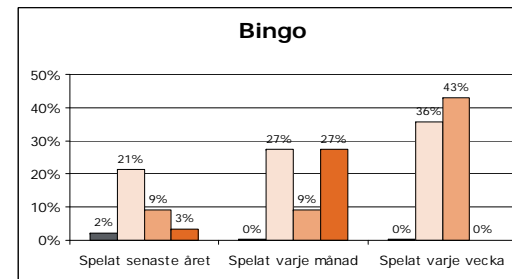
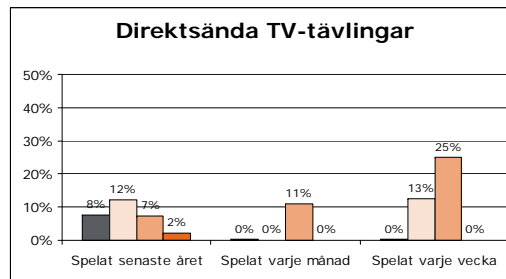
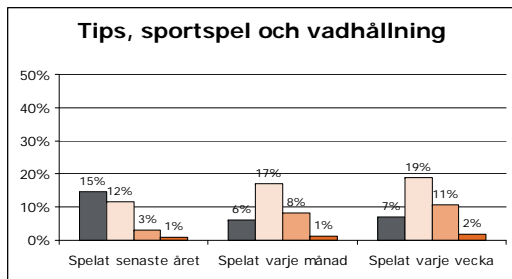
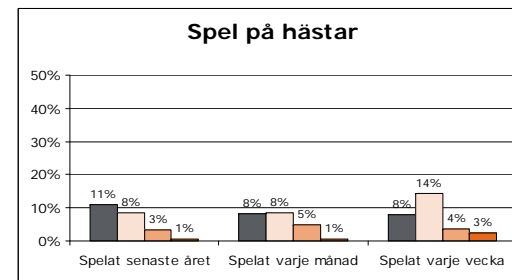
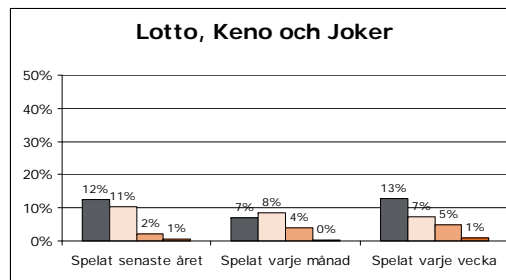
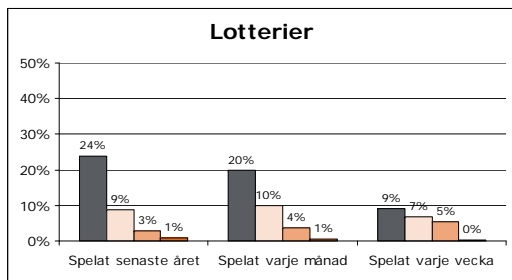
Index för spelande i olika riskkategorier - Män

Index för spelande i olika riskkategorier - Kvinnor

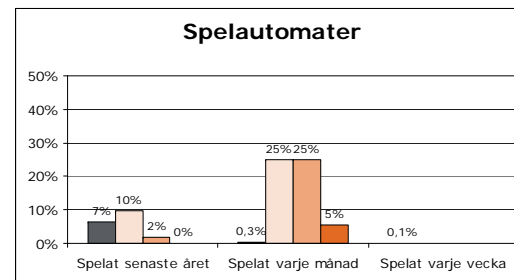
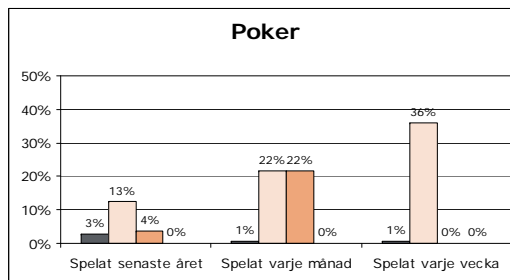
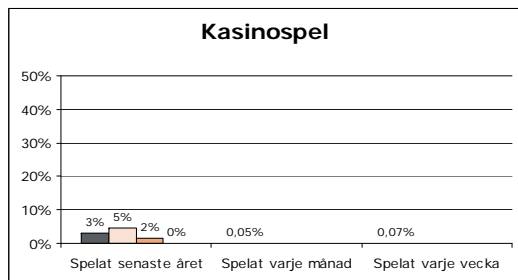
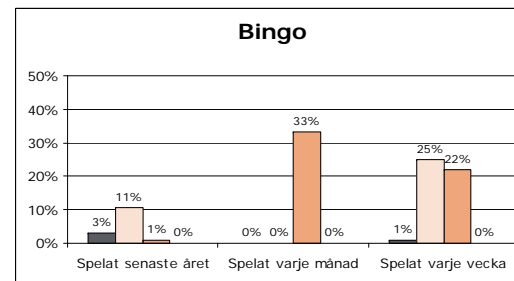
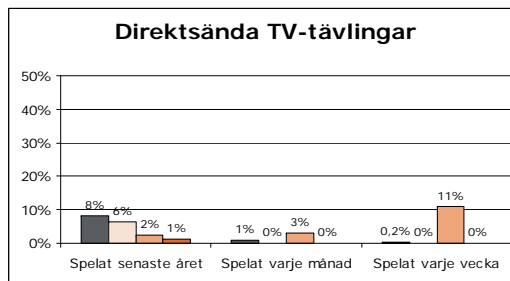
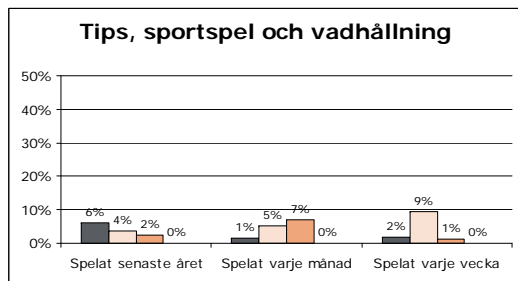
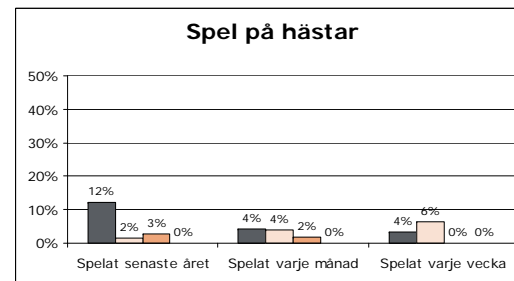
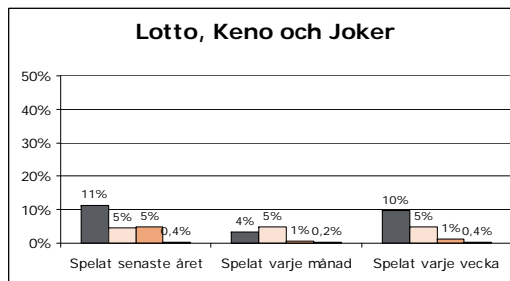
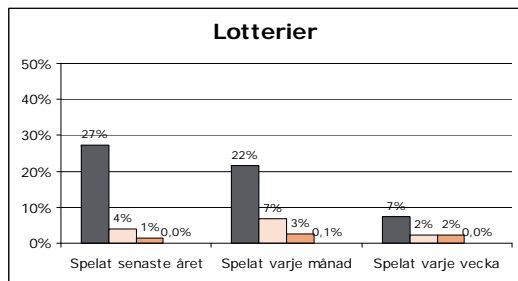
Spelande och spelproblem bland män

Speldeltagande
  Låg risk
  Moderat risk
  Spelproblem

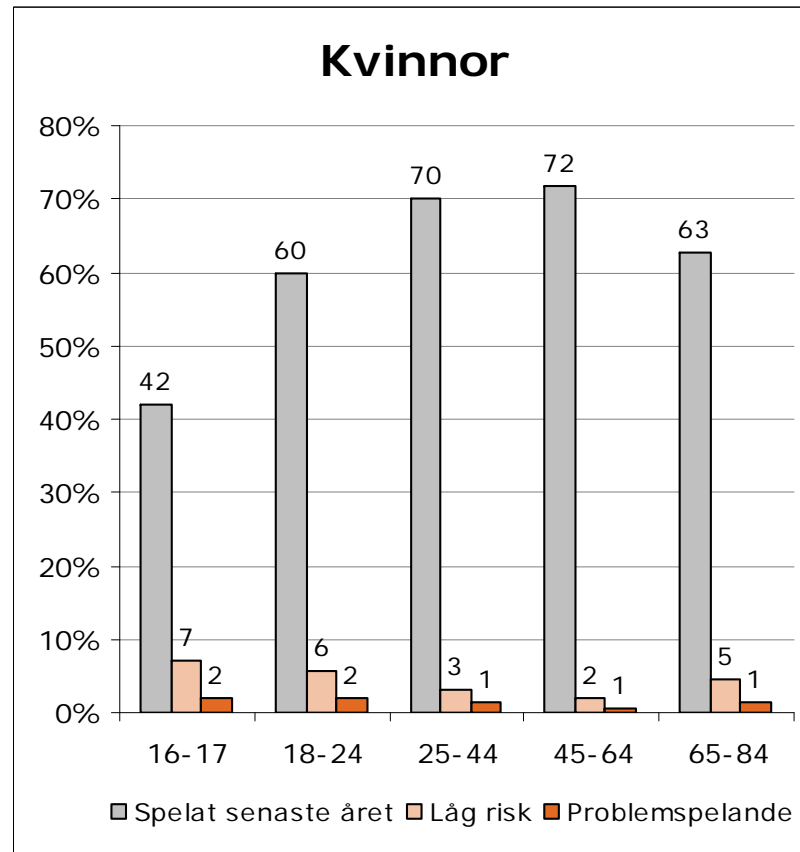
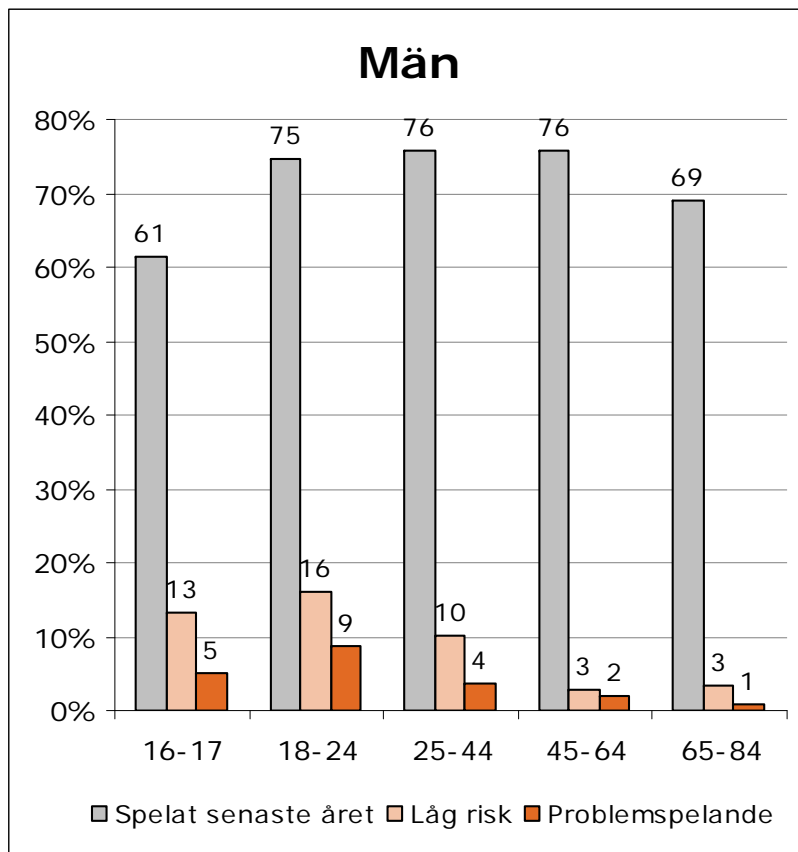
Spelande och spelproblem bland kvinnor

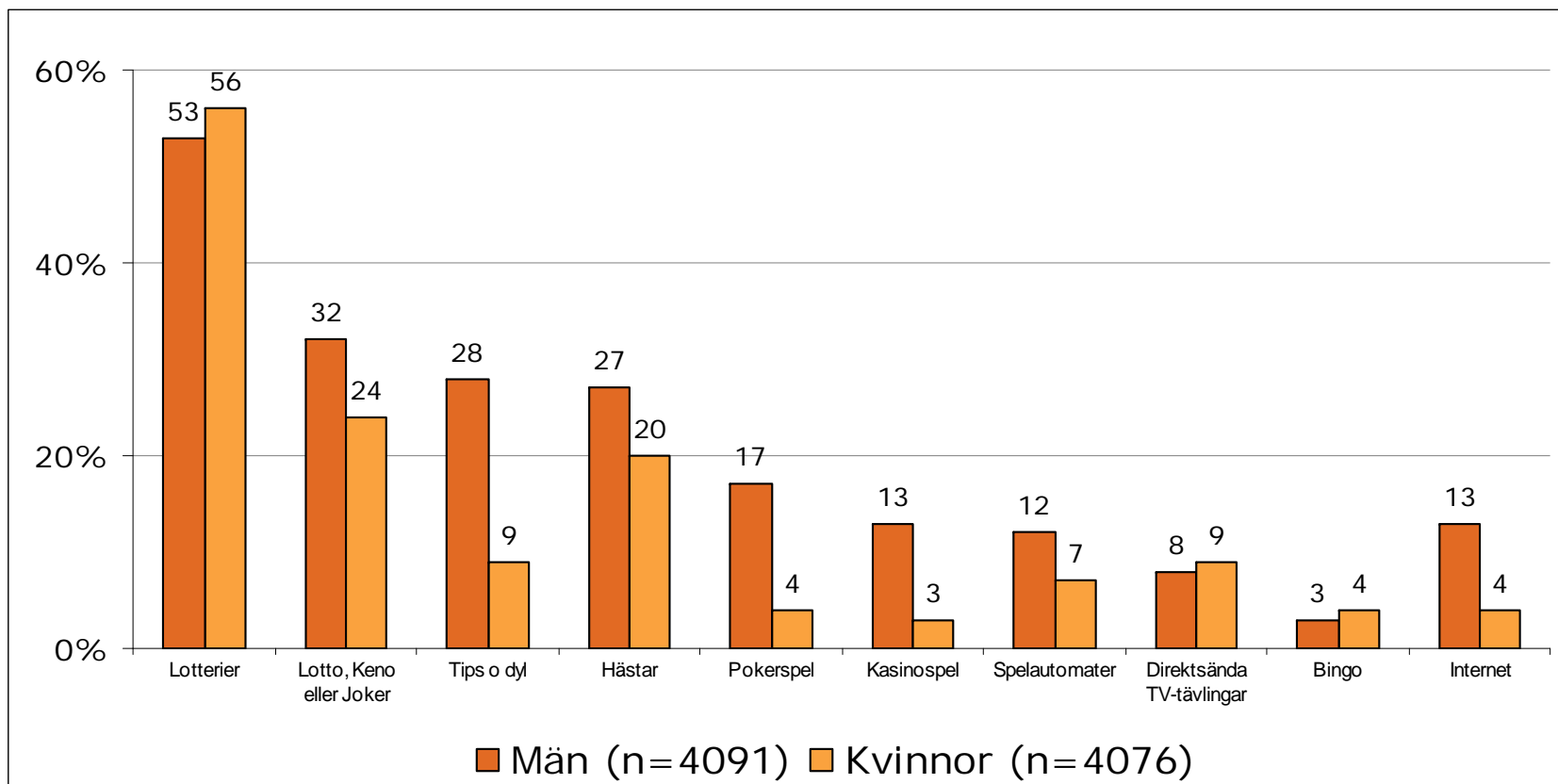
Speldeltagande
  Låg risk
  Moderat risk
  Spelproblem

Speldeltagande, riskspel och problemspel efter kön och ålder

Andel män och kvinnor som spelar om pengar i olika spelformer

Huvudresultat Internetspelande

- En större andel män spelar på Internet jämfört med kvinnor
- En större andel män 18-44 år och kvinnor 25-44 år spelar på Internet jämfört med andra åldersgrupper
- Störst andel personer med spelproblem finns bland Internetspelande pojkar 16-17 år, trots 18-årsgräns
- För Internetspelande män sjunker andelen personer med spelproblem med åldern
- Nästan lika stor andel Internetspelande kvinnor 18-24 år och 45-64 år har spelproblem

